

Uredništvo: "GLASILU K. S. K. JEDNOTE"
 1881 W. 22nd Place,
 CHICAGO, ILL.
 Return Postage Guaranteed.
 The largest Slovenian
 Weekly in the United
 States of America.
 Issued every
 Wednesday
 Subscription price:
 For members, yearly \$3.00
 For nonmembers, yearly \$2.00
 Foreign Countries, yearly \$3.00
 Telephone: Canal 2487

Največji slovenski tednik v Zdrženih državah.
 Izhaja vsako sredo.
 Narodnina:
 Za člana, na leto... \$3.00
 Za nečlane... \$2.00
 Za izposojnino... \$3.00
 NASLOV
 uredništva in upravništva:
 1881 W. 22nd Place,
 Chicago, Ill.
 Telefon: Canal 2487

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 16, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No. 21.—Štev. 21.

Chicago, Ill., 26. maja (May), 1920.

Leto VI. Volume VI.

Iz urada gl. tajnika K. S. K. Jednote.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE.

Eno izmed najvažnejših vprašanj, ki jih bo treba rešiti pri prihodnji konvenciji je SOLVENTNOST JEDNOTE. In ker se bližajo ravno volitve delegatov za prihodnje glavno zborovanje, radi tega si štejem v dolžnost podati v ta namen nekoliko pojasnila, temeljem katerih bo članstvo zamoglo razpravljati in debatirati ter izreči svoje mnenje, kar bo v veliko pomoč in zaslombo delegatom, ki bodo imeli nalogo rešiti pereče in težavno vprašanje o SOLVENTNOSTI JEDNOTE.

Mobile Bill.

Načelniki zavarovalniških oddelkov (Insurance Superintendents) zbirajo od časa do časa. Pri svojih zborovanjih ali konvencijah sklepajo o raznih zakonih zadevajajočih zavarovalne družbe (Insurance Co.) in bratske podporne organizacije (Fraternal organizations). Sklepi odobreni od zavarovalniških načelnikov raznih držav so pečneje predloženi postavodajni zbornici in priporočeni po načelniki zavarovalniških oddelkov za sprejem. Državne zbornice navadno sprejmejo predloge priporočene po zavarovalniških načelniki v celoti ali z malimi popravki in tako postane taka predloga zakon. Pri konferenci zavarovalnih načelnikov, ki se je vršila svoječasno v mestu Mobile, Alabama, bila je sprejeta predloga radi solventnosti bratskih podpornih organizacij, ki je bila pozneje sprejeta v raznih državah. Ta predloga je dobila ime "Mobile-Bill". O Mobile Bill se je že veliko pisalo. Precej govorjenja se je porabilo radi tega tudi pri konvencijah naše Jednote. Ta postava je bila zelo ostra in je dolževala, da vsaka bratska podporna organizacija, ki nima 100% solventnosti mora gledati na to, da se tekom vsakih treh zaporednih let solventno stanje take organizacije zviša za 5% mero. Tako zvišanje je bilo pa za organizacije zelo težavno in naporno.

New York Conference Bill (Newyorška konferenčna predloga).

Ko se načelniki zavarovalniških oddelkov pozneje prišli do prepričanja, da bo gotovim organizacijam nemogoče ugoditi zahtevam, predpisanim na podlagi "Mobile Bill" zakona, zato so pri svoji konferenci, ki se je vršila v mestu New York, sprejeli novo predlogo z nekoliko olajšave prviga zakona. Ta nova predloga se nazivlja "New York Conference Bill" (Newyorška konferenčna predloga).

Spočetka leta 1920 je bila Newyorška konferenčna predloga v pravomoči kot zakon v sledečih državah: Alabama, Arizona, Arkansas, Kalifornija, Colorado, Connecticut, Florida, Georgia, Idaho, Indiana, Kentucky, Louisiana, Maryland, Massachusetts, Michigan, Mississippi, Missouri, Montana, New Hampshire, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oregon, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Virginia, Washington, West Virginia in Wyoming.

V državah Iowa, Maine, Minnesota, Oklahoma in Vermont, se je ohranilo še staro postavo takozvano "National Fraternal Congress Bill", ki je v principu enaka Newyorški konferenčni predlogi, razun v točki zadevajoči ocenjevanja certifikatov in publikacije istega.

Določbe zagotovljenja bodoče vrednosti.

Z ocenitvijo certifikatov (Valuation of certificates) se dožene vrednostno stanje organizacije. Newyorška konferenčna predloga predpisuje, da mora biti vrednost certifikatov vsake bratske podporne organizacije tekom vsakega leta ocenjena po aktuarju. Dalje določuje ta zakon pod točko 23-a naslednje: Ocenitveno mero certifikatov z dne 31. decembra 1917 se smatra kot prvotno podlogo. Vse organizacije, kojih ocenitvena mera znaša manj nego 100% solventno vrednost, morajo naslednja tri leta obdržati najmanj isto vrednostno stanje, kakor je bilo koncem leta 1917. Če se pa pokaže, da organizacija ni obdržala koncem leta 1920.—1923 ali v katerikoli naslednjih treh letih, one vrednostne mere, kakor jo je imela ob zaključku leta 1917, potem mora načelnik zavarovalniškega oddelka obvestiti in opozoriti vodstvo take organizacije, da zadosti predpisom in zahtevam državnega zakona. Ako organizacija, ki je bila tako obveščena po zavarovalniški načelniku, v naslednjih treh letih ne zadosti zakonom, potem lahko zavarovalniški načelnik zahteva v smislu točke 24, razpust organizacije in istočasno preklicje postavno dovoljenje poslovanja.

Iz tega se razvidi, kaj nas čaka in kaj moramo storiti pri prihodnji konvenciji. Glavni odbor Jednote je o tem razpravljal pri zadnji seji in mi je ob enem naročil, da naj stopim v pogovor z Jednotinim aktuarjem, ter ga naprosim za nasvet in pojasnilo, kaj misli, in kaj je po njegovem mnenju potrebno, da se ukrene.

Aktuar mi je sporočil, da je neobhodno potrebna preustrojitev asessmentov pri naši Jednoti. Po zatrdilu aktuarja naši sedanji asessmenti niso dovolj visoki in Jednota bo prišla prej ali slej do krize, če asessmentov ne zviša. Sedanji naši asessmenti so sestavljeni po predpisu National Fraternal Congress Table of Mortality. Ti asessmenti bi zadostovali, če bi bili člani Jednote odvetniki, zdravniki, trgovci ali spleh osebe, ki niso zaposlene v nevarnih poslih. Toda pri naši Jednoti je pretežna večina članov težakov, članov, ki opravljajo težavna in nevarna dela. Vsled tega sedanji asessment nikakor ne zadostuje in po sedanjih asessmentih bi se nikakor ne privedlo Jednote do solventnosti kakor jo zahteva zakon. Priznava se, da je mogoče Jednoto vzdrževati s sedanjimi asessmenti za nekaj bodočih let. Potom sedanjih asessmentov bo Jednota lahko plačevala vse posmrtnine nekaj bodočih let, toda dolžnost Jednote je, da ne plača posmrtnin umrlih članov samo prihodnjih za nekaj let, marveč mora gledati na to, da je vstanu plačati vse obveznosti prihodnosti. Gledati mora na to, da dediči vseh, v bodoče umrlih članov, dobijo obljubljeni posmrtnino. Če bi hoteli s sedanjimi asessmenti obstojati, bi ne smelo umreti na leto več nego približno 85 članov. Toda pri naši Jednoti jih umrje večje število vsako leto. Torej že sedaj prekašajo smrtni slučajji mero sedanjih letnih prispevkov. Zato je samo vprašanje časa, ko mora priti do preustrojitve asessmentov, in prej ko se to stori, toliko bolje.

Vsak član(ica) se mora za to pobrigati, da se preustrojitev asessmentov kakor hitro mogoče izvrši ter tako dedičem zagotovi zavarovalniško podporo, za katero je vsak posameznik zavarovan. Na drugi

strani nas pa zopet sili zakon, da moramo nekaj ukreniti in to prej ko mogoče.

Vsled sklepa glavnega odbora naprosil sem aktuarja, da pripravi potrebne načrte v ta namen. Te načrte tukaj priobčam in prosim eejneno članstvo, da iste pazno pregleda in potem v "Glasilu" o tem razpravlja. Imamo še precej časa do konvencije in lahko se marsikaj do onega časa pripravi in uredi, kar bo delegatom v veliko pomoč, da bodo lahko v zadovoljstvo članstva in državnega zakona rešili svojo nalogo.

Ker pa vem, da bo načrt marsikaterega člana razburil, zato že vnaprej priporočam—da se ni potreba vsled tega razburjati in napadati v "Glasilu" tega ali onega. Z razburjenjem, kreganjem in napadi ne bomo ničesar dosegli. Treba je razsodnosti in treznega premisleka. Vsak naj si misli, da je kot član ali delničar Jednote dolžan storiti ono, kar je potrebno in koristno za njega samega in za njegove naslednike. Rešitev tega težavnega vprašanja je največjega pomena za bodoči obstanek Jednote. In če hočemo to vprašanje pravilno rešiti, je treba resnega dela in vsestranskega prevdarka, to pa zamoremo storiti edino le mirnim potom.

PREUREDITEV ASESMENTOV K. S. K. JEDNOTE.

Za novopristopile člane in članice.

Asesmenti in vrednosti za vsak \$1000.00 zavarovalnine.

Entry age Nearest birthday	Monthly Rates	Cash at 70	Paid-up at 70	Life Income at 70
16	\$1.05	\$634.00	\$880.00	\$87.00
17	1.07	632.00	878.00	86.00
18	1.09	630.00	876.00	86.00
19	1.12	628.00	873.00	86.00
20	1.14	626.00	871.00	86.00
21	1.17	624.00	868.00	85.00
22	1.19	622.00	865.00	85.00
23	1.22	620.00	862.00	85.00
24	1.25	618.00	859.00	85.00
25	1.28	615.00	856.00	84.00
26	1.31	613.00	852.00	84.00
27	1.35	610.00	848.00	83.00
28	1.38	607.00	844.00	83.00
29	1.42	604.00	840.00	83.00
30	1.46	601.00	835.00	82.00
31	1.50	597.00	830.00	82.00
32	1.55	593.00	825.00	81.00
33	1.59	590.00	820.00	81.00
34	1.64	586.00	814.00	80.00
35	1.70	581.00	809.00	79.00
36	1.75	577.00	802.00	79.00
37	1.81	572.00	795.00	78.00
38	1.87	567.00	788.00	78.00
39	1.94	561.00	781.00	77.00
40	2.01	556.00	773.00	76.00
41	2.09	549.00	764.00	75.00
42	2.17	543.00	755.00	74.00
43	2.25	536.00	746.00	73.00
44	2.34	529.00	735.00	72.00
45	2.44	521.00	724.00	71.00
46	2.54	512.00	713.00	70.00
47	2.66	503.00	700.00	69.00
48	2.77	494.00	687.00	68.00
49	2.90	484.00	673.00	66.00
50	3.03	473.00	658.00	65.00

Opomba:—Po uveljavljenju predstoječe tabele, bi morali plačati novopristopile člani in članice na podlagi njih starosti bližnjega rojstnega dne ob času pristopa kakor označeno pod kolono (1).

Pod kolono (2) so označeni mesečni asessmenti za \$100.00 zavarovalnine.

Pod kolono (2) so označeni mesečni asessmenti za \$1000.00 zavarovalnine in je vplačati vse predpisane asessmente Jednoti, lahko zahteva od Jednote v gotovini znesek, ki je določen poleg starosti njegovega pristopa. Na primer: Če pristopi član v starosti 16 let, ko doživi 70 let, mu izplača Jednota v gotovini \$634.00, nakar preneha biti član Jednote. Če pristopi član v starosti 40 let, ko doseže 70 let, je opravičen do 556.00 v gotovini. To se pravi, če želi sprejeti od Jednote v gotovini izplačano svoto. Pod kolono (4) pod označko Paid-up at 70, to pomeni, da če član, ko doseže starost 70 let, ne more ali noče več plačevati nadaljnjih asessmentov, lahko ostane član Jednote do smrti in ko umrje so njegovi dediči opravičeni do zavarovalniške vsote označene poleg starosti ob času njegovega pristopa. Na primer: Če pristopi član v Jednoto v starosti 20 let. Ko doseže 70 let, in želi imeti tako zvan Paid-up certifikat, ali z drugo besedo rečeno, on noče več plačevati nadaljnjih mesečnih asessmentov, toda ostati hoče do smrti član Jednote, v takem slučaju se dedičem izplača ob času članove smrti \$871.00. Slučajno pa, da član, ko doseže starost 70 let, želi, da bi mu Jednota izplačevala od njegove zavarovalnine v letnih obrokih, se tudi lahko stori in to je označeno pod kolono (5). Na primer, če član pristopi k Jednoti v starosti 16 let, ko doživi 70 letno starost, ne rabi plačevati več asessmentov, toda Jednota mu plačuje za ostali čas njegovega življenja \$87.00 na leto.

Na razpolago je dano vsakemu članu, da si izbere po svoji volji kakor hoče, in kakor njemu najbolje kaže.

Pripomniti pa moram, da če član želi in hoče plačevati asessment tudi potem, ko je prekorščil 70 leto svoje starosti, to lahko stori in v takih slučajih se ob smrti plača dedičem popolno vsoto za katero je zavarovan in za katero ima izdan certifikat.

Vpoštevatvi je treba, da so predstoječe vsote sestavljene na podlagi \$1000.00 zavarovalnine.

Mesečni asessment je sestavljen na podlagi "American Experience Table of Mortality" s 4% obrestmi

Za sedanje člane in članice v starosti od 16. do 69. leta. ASESMENTI IN VREDNOST ZA VSAK \$1000 ZAVAROVALNINE.

Entry age Nearest birthday	Monthly Rates	Cash at 70	Paid-up at 70	Life Income at 70
16	\$1.01	\$640.68	\$891.12	\$87.68
17	1.04	639.05	888.85	87.46
18	1.06	637.42	886.59	87.24
19	1.09	634.96	883.17	86.90
20	1.11	633.33	880.90	86.68
21	1.13	631.70	878.63	86.45
22	1.15	630.06	876.35	86.23
23	1.18	627.61	872.94	85.89
24	1.21	625.16	869.54	85.56
25	1.24	622.71	866.13	85.22
26	1.26	621.07	863.85	85.00
27	1.30	617.80	859.30	84.55
28	1.33	615.35	855.89	84.22
29	1.37	612.08	851.34	83.77
30	1.41	608.81	846.79	83.32
31	1.44	606.36	843.39	82.99
32	1.49	602.28	837.71	82.43
33	1.53	599.01	833.16	81.98
34	1.57	595.74	828.61	81.53
35	1.62	591.65	822.93	80.97
36	1.66	588.38	818.38	80.53
37	1.71	584.30	812.70	79.97
38	1.76	580.21	807.01	79.41
39	1.82	575.31	800.20	78.74
40	1.87	571.22	794.51	78.18
41	1.93	566.32	787.69	77.51
42	1.99	561.42	780.88	76.84
43	2.05	556.51	774.05	76.16
44	2.12	550.79	766.09	75.38
45	2.20	544.26	757.01	74.49
46	2.28	537.72	747.91	73.59
47	2.38	529.55	736.55	72.47
48	2.47	522.19	726.31	71.47
49	2.58	513.20	713.81	70.24
50	2.69	504.21	701.31	69.01
51	2.82	493.59	686.53	67.55
52	2.95	482.97	671.76	66.10
53	3.09	471.52	655.84	64.53
54	3.24	459.27	638.80	62.86
55	3.39	447.01	621.75	61.18
56	3.56	433.12	602.43	59.28
57	3.74	418.41	581.97	57.26
58	3.94	402.06	559.23	55.03
59	4.15	384.90	535.36	52.68
60	4.38	366.11	509.22	50.11
61	4.62	346.49	481.93	47.42
62	4.87	326.06	453.52	44.62
63	5.00	315.28	438.52	43.15
64	5.00	315.28	438.52	43.15
65	5.00	315.28	438.52	43.15
66	5.00	315.28	438.52	43.15
67	5.00	315.28	438.52	43.15
68	5.00	315.28	438.52	43.15
69	5.00	315.28	438.52	43.15

Opomba:—Predstoječa tabela je prirejena za sedanje članstvo Jednote. Mesečni asessment je urejen po sedanji starosti bližnjega rojstnega dne, in sicer za \$1000.00 zavarovalnine.

Številke v kolonah 1, 2, 3, 4 in 5 predstavljajo isto, kakor sem pojasnil pri razporedbi za novopristopile.

Uvidimo je, da je asessment za sedanje članstvo nekoliko nižji od onega za novo pristopile. Vzrok temu je, ker ima vsak član gotov kredit pri Jednoti. Ta kredit se je vpošteval in tako se je asessment potom tega kredita znižal. Na primer: član, ki je sedaj star 40 let bi moral plačati za \$1000.00 zavarovalnine \$2.01 na mesec. Ker pa pripada na takega člana kredit v znesku \$26.78, se njegov mesečni asessment vsled tega zniža za 14c mesečno, tako da namesto \$2.01, plača le \$1.87. Na primer član, ki je sedaj star 60 let, bi moral plačati mesečno \$4.99 za \$1000.00. Ker ima pa k dobrem \$74.30, vsled tega se njegov mesečni asessment zniža za 61c in tako pride na njega za plačati mesečno \$4.38. Na enak način je prirejen znižani asessment za vsak starostni razred.

Tabela za sedanje članstvo je prirejena samo za člane(ice) v starosti od 16 do 69 let. To pa radi tega, ker imajo oni člani in članice, ki so dosegli 70 let svoje starosti, pravico izročiti certifikate Jednoti in zahtevati izplačilo gotove vsote kakor določene v naslednji tabeli:

Sedanje članstvo v starosti od 70 do 75 let.

ASESMENT IN VREDNOST ZA VSAK \$1000 ZAVAROVALNINE.

Attained age Nearest birthday	Monthly Rates	Cash at 70	Paid-up at 70	Life Income at 70
70	\$5.00	\$315.28	\$438.52	\$43.15
71	5.00	343.63	470.05	49.14
72	5.00	371.10	499.54	55.51
73	5.00	398.18	527.75	62.38
74	5.00	424.30	553.97	69.72
75	5.00	449.16	577.93	77.52

Razvidno je iz predstoječih števil, da člani in članice 70 ali več let stari imajo plačati mesečno \$5.00 za \$1000.00 zavarovalnine. Če bi ne imela Jednota premoženja kakor ga ima, bi moral vsak izmed teh nad 70 let starih članov plačati mesečno \$8.86. Ker ima pa vsak gotovo svoto pri Jednoti k dobrem in sicer se računna za vsakega takega člana kot kredit \$315.28 na vsakih \$1000.00 zavarovalnine, vsled tega se njih asessment z \$8.86 zniža na \$5.00.

Torej če želijo sedanji člani(ice), ki so 70 ali več let stari potom tega načrta plačati mesečno \$5.00 za \$1000.00 zavarovalnine, potem je njihov certifikat v polni meri veljaven in Jednota bo izplačala po njih smrti dedičem popolno vsoto označeno na certifikatu. Toda če ti stari

člani (ose nočejo ali ne morejo plačevati omenjenih mesečnih asesmentov, pa imajo pravico do hotele, vrniti Jednoti certifikat in Jednota jim takoj izplača pripadajočo jim svoto označeno v koloni (3). Če pa nočejo izplačati takoj, pa lahko zahtevajo takozvani "Paid up certifikat". V takem slučaju ne plačajo nadaljnjih asesmentov, toda v slučaju smrti so dediči opravičeni do raspisanih vsot kakor označeno v koloni (4). Lahko si pa tudi izvolijo do smrti izplačilo plačljivo v letnih obrokih kakor označeno v koloni (5). Taki člani ne plačujejo nobenih nadaljnjih mesečnih asesmentov.

ZADOLŽNICE.

Večkrat se je pisalo v "Glasilu" tudi o zadolžnicah. Ravno tako mi je bilo naročeno po odboru Jednote, pri seji jan. meseca t. l. da naj poizvem od aktuarja, kaj on misli o upeljavi zadolžnic pri naši Jednoti. Pisal sem aktuarju, kaj on misli o upeljavi zadolžnic pri naši Jednoti. Pisal sem aktuarju, kaj on misli o upeljavi zadolžnic pri naši Jednoti. Pisal sem aktuarju, kaj on misli o upeljavi zadolžnic pri naši Jednoti.

Da bo pa vsakteremu znano kaj pomenijo zadolžnice, hočem o tem nekoliko obširneje spregovoriti.

Člani, ki bi ne hoteli plačati asesmenta predpisanega v koloni (2) predstojee tabele "SEDANJE ČLANSTVO 18-69" in sicer po SEDANJI STAROSTI, zamorejo istega plačevati po starosti njih pristopa. Ker pa pride gotova razlika pri ases. med starostjo pristopa in sedanjo starostjo, in ker se smatra vsakega člana da je Jednoti to razlika na dolgu, potem mora vsak ta član izdati Jednoti zadolžnico (noto), na podlagi katere zamore Jednota ob času članove smrti odračunati od članove posmrtnine v zadolžnici označeno vsoto. Ta zota označena na zadolžnici se obrestuje po 4% obresti. Te obresti mora član plačati vsako leto vnaprej, ali pa vsak mesec z mesečnimi asesmenti. Če član ne plača obresti kakor preje omenjeno, potem se računajo obresti po 5% in se letno h glavnici na zadolžnico pripišejo, ter tako skupno od zavarovalniškega zneska odštejejo, prej ko se zavarovalnina dedičem izplača.

Opomba: Da je bil aktuar proti sprejemu zadolžnic je vzrok tale: Ko član podpisuje zadolžnico Jednoti, prizna, da je Jednoti na dolgu gotovo vsoto. To vsoto Jednota odračuna od posmrtnine, prej ko se ista dedičem izplača. Dediči mogoče ne znajo ničesar o zadolžnici, ter pričakujejo popolno vsoto zavarovalnine kakor označeno v certifikatu. Ko si pa Jednota dolžno svoto odračuna in preostanek izplača dedičem, se kaj lahko primeri, da v takih slučajih dediči prično Jednoto obrekovati, da ni pošteno ravnala z njimi in tako Jednota trpi na ugledu. To je glavni vzrok, da se je aktuar izjavil proti zadolžnicam.

Koliko bi znašala zadolžnica enega ali ali drugega člana, hočem tukaj navesti par slučajev za vzgled:

Slučaj št. 1.	\$1.000 zavarov.
Sedanja starost 40 let, znižani asesment (mesečno)	\$ 1.87
Starost ob času pristopa 35 let, znižani ases.	\$ 1.62
Mesečna razlika v asesmentu	\$ 25
Vrednost sedanje razlike ali zadolžnice	\$ 50.00
Obresti zadolžnice plačljive mesečno	\$.16
Mesečni ases. (\$1.62) in obresti (16c)	\$ 1.78
Slučaj št. 2.	
Sedanja starost 40 let znižani asesment (mesečno)	\$ 1.87
Starost ob času pristopa 25 let, znižani ases.	\$ 1.24
Mesečna razlika v asesmentu	\$.63
Vrednost sedanje razlike ali zadolžnice	\$125.00
Obresti zadolžnice plačljive mesečno	\$.41
Mesečni ases. (\$1.24) in obresti (41c)	\$ 1.65

Pojasnilo slučaja št. 1.

Recimo, da je bil član, ki je pristopil k Jednoti star 35 let. Njegov znižani mesečni asesment znaša sedaj \$1.62. Ob tem času je star 40 let. Če se preureditve ases. odbori in članstvo asesna na podlagi sedanje starosti, bi v tem slučaju moral član plačati potom znižanega ases \$1.87. Če bi plačal to vsoto vsaki mesec, potem so dediči opravičeni do celih \$1.000 posmrtnine. Toda član, noče plačati asesmenta po sedanji starosti, marveč, želi, da plača ases. po starosti pristopa namreč \$1.62. Vsled tega dovoli obdačenje certifikata za to \$50.00. Pri tem pa je treba vpoštevati, da ima tak član plačati vsaki mesec 16c obresti, tako, da bi imel plačati mesečno skupno \$1.78. Na isti način si je treba tolmčiti tudi drugi slučaj itd.

Nemogoče mi je stvar obširneje pojasnjevati, ker potem bi se celo poročilo preveč raztegnilo. Pripravljen pa sem na vsako vprašanje članstvu dati pojasnila in bom celo stvar tudi obrazložil delegatov pri prihodnji konvenciji.

Vsak član(ica) naj predstojee poročilo pazno prečita. Iz tega poročila je razvidno, da je dano članstvu na razpolago več načinov, katere lahko sprejme. Slučajno, da kateremu ne bo kaj znanega ali razumljivega, naj se posluži Jednotinega "Glasila" in prosí pojasnila. Kolikor bo v moji moči, bom z veseljem odgovoril in natančno pojasnil vsa vprašanja, tako, da bo vsakdo lahko razumel celo stvar.

Omenil sem takoj spočetka da čaka delegate prihodnje konvencije težavno in naporno delo v kolikor se solventnosti Jednote tiče. Iz tega bo lahko vsakteri sprevidel, da je resnica kar trdim. Zato tudi rečem, da to težavno vprašanje zamoremo rešiti edinole, lepim in mirnim dotom. Treba je resnega dela in dobre volje, če tega ne bo, ne bomo ničesar dosegli.

Mogoče bo kateri rek: "Glavni odbor Jednote vedno priporoča zvišanje asesmentov. Kaj bomo pa z denarjem, ki ga ima Jednota v blagajni." Na vsaka taka vprašanja in oporekanja pripomnim tale: Glavni odbor Jednote, bi ne priporočal preureditve asesmentov, če bi ne bilo neobhodno potrebno. Če bi bilo mogoče najti kako drugo pot, po kateri bi se privedlo Jednotino stanje do solventnosti. Toda druga poti ni, in dalje ko bomo odlašali, v toliko večjo nevarnost se padajamo. Če hočemo zagotoviti dedičem vse bodoče posmrtnine, moramo preurediti asesment brez odlašanja. Sedanji asesmenti so pre nizki in že sedaj smo 14c prekratki pri vsakemu dolarju zavarovalnine, ali z drugo besedo rečeno za vsak dolar zavarovalnine imamo na razpolago samo 86c, in če obdržimo sedanje asesmente, bo premanjkaj vedno večji in posledice si lahko vsakdo sam predstavlja.

Jaz ne vsiljujem preureditve ali povišanje asesmentov, toda kot uradnik Jednote, kateremu so okoliščine znane, ki ve kaj predpisuje državni zavarovalniški zakon, ki ima polno opravila z različnimi zavarovalniškimi departamenti in pozna njih zahteve, si štejem v dolžnost, da priporočam članstvu, kar je neizogibno potrebno. Če članstvo noče priporočila sprejeti ali vpoštevati ne bo moja krivda. Jaz sem storil svojo dolžnost, članstvo naj stori svoje. Posledice, ki bodo nastale pri Jednoti, če se asesmenti ne preuredijo, ne bom temu jaz kriv in meni se ne bo moglo očitati, da je gl. tajnik vedel, ali bi vsaj mogel vedeti kaj čaka članstvo Jednote, toda se ni brigal za to in ni hotel članstvo pravočasno nato opozoriti. Podajam Vam tukaj priporočilo in je sedaj od Vas cenjeni člani(ice) odvisno, da se za isto zavzemete ali pa ga zavržete.

Z bratskim pozdravom,
Joliet, Ill. 17. maja 1920.

JOSIP J. ZALAR, gl. tajnik.

Razmotrivanja v prilog XIV. konvencije.

XXVIII.

Houston, Pa.
Prav gotovo si nekateri želi izmed 12.000 članov in članice naše skrbne matere KSKJ. kako bi se jo še bolj povzdignilo na najvišje stopinjo. To je pa mogoče, da se kar največ članstva oglasi v našem "Glasilu" s svojimi praviimi nasveti. Po moji skromni razsodnosti priporočam delegatom XIV. konvencije sledeče:

1.) Naša Jednota naj bi ostala katoliška kot je; naj imamo ameriški Slovenci vsa eno katoliško podp. organizacijo, saj je že itak dosti drugih nekatoliških.
2.) Dajmo že enkrat ženskam pravico, da bodo smele tudi kot delegatkinje priti na konvencijo. Če se zahteva od njih jednake asesmente, naj se jim tudi dovoli vstop na glavno zborovanje. Naradimo jim to veselje.

3.) Za dolgotrajne boleznj (po 6 mesečih) naj bi bili vsi člani in članice zavarovani. Le na ta način bomo vsi bratje in sestre. — Vsi za enega, eden za vse!
4.) Vsem delegatom naj bi Jednota plačevala vožnjo na konvencijo in te stroške naj bi se razpisalo enakomerno na vse članice ter članice naše K. S. K. J. Na ta način sem prepričan, da bo prišlo mnogo tudi tistih delegatov, katerim radi slabih finančnih razmer pri društvu nikakor ni mogoče.

5.) "Glasilo" naj ostane tudi za naprej tednik; sicer je treba primeroma zvišati naročnino, toliko, da ne bo doprinalo deficita. Po mojem mnenju naj bi bilo "Glasilo" malo bolj politično. Marsikdo bo morda trdil, da bi tako Glasilo škodovalo Jednoti; jaz pa pravim da ne. Poglejte glasila nekaterih drugih Jednot; ista so tudi politična. Ali s tem kaj škoduje Jednoti? Ne. — Ali kaj nekateri katoliški misleči člani one Jednote temu protestirajo, ki jih baš ni malo? — Še ponosni so čes: "Naše "Glasilo" je tako pisalo, tako je in tako mora menda tudi biti?"

Strinjam se tudi z onimi dopisniki, da bi se naše "Glasilo" tiskalo tudi v angleškem jeziku to da takoj naj bi bilo zato samo par kolon odmerjeno; ako bi se pri tem videlo veliko zanimanje za to, bi se jim pa pozneje več prostora odmerilo. Da bi ta uredba koristila Jednoti, to sem brez dvoma. V onih naselbinah, kjer otroci ne obiskujejo slovenskih šol, tam jim bo naša Jednota, zlasti po smrti starišev — deveta briga. Pri naši K. S. K. J. imamo tudi mnogo drugih slovenskih narodnosti, kako se bodo zanimali za njo, ker slovensko čitati ne znajo; v angleškem bi jim pa deloma njih otroci raztolmačili; in poslednjič, to bi tudi nam nekaj pripomoglo, ki mislimo za vedno ostati v tej novi domovini, da bi se s tem lažje priučili angleščine.

Te so za sedaj moji skromni nasveti. Ako pa kedo boljše ve, se mu rad uklonem.

John Pelhan,
Član dr. št. 153.

XXIX.

Willard, Wis.
Ker pazno čitam in razmotrivam poročila glede bližajoče se konvencije, vidim, da so poročila dokaj različna. Eni mislijojo tako drugi zopet drugače. Tako tudi jaz tem potom izražam svoje mnenje.

V prvi vrsti želim, da bi bilo "Glasilo" še v prihodnje strogo katoliško. "Glasilo" naj bo urejevano kot dosedaj. Neumestno se mi zdi, čemu naj se "Glasilo" tiska tudi v angleščini, ker večina članov ne razume angleškega jezika v govoru, še manj pa v čitanju. Čemu torej naj bi imela naša slovenska Jednota tudi angleško glasilo; potem je ne bomo smeli več imenovati Kranjsko-slovenska K. J. Na Kranjskem, ali na Slovenskem ne poznajo tega jezika. Ali imate morda v starem kraju kaka slovenska društva, ki bi imela angleščino za uradni jezik.

Zopet čitam neko izjavo iz Joliet od člana J. Ž. kateri nikakor ne odobrava ženske enakopravnosti. Čemu ne bi tudi ženske imele iste pravice kot moški? Povem, da tudi ženske znajo ločiti dobro od slabega in ravno delegatinja bi večkrat stavila kak umesten predlog, katerega bi vsi odobraval. Jaz torej iskreno priporočam: Enako pravico za vse; torej naj se odobri žensko enakopravnost na prihodnji konvenciji. Ženskam pa klidem: Le pogum. Potegnite se le za pravice, kojih vam ne sme nihče odrekati. Točke, da bi bi Jednota omislila lastno tiskarno, nikakor ne odobravam! Kdor sili za isto naj nam črno na belem preje dokaže, da bo taka tiskarna dandanes korist Jednoti. Bojim se pa, da bi bilo ravno nasprotno. Ponuja se nam neko tiskarno in gotovi ljudje v to silijo: "Le brž — zdaj pa lastno tiskarno!" Ne premisljajo pa, da to stane veliko svoto denarja, kje ga bomo pa vzeli? — Iz katerega sklada? Ali bo za tiskarno tudi posebni asesment? — Imejmo le pred očmi Jednotin dom. Koliko je stal! Zdaj bi ga radi prodali pa ga ne moremo. Torej proč za enkrat z lastno tiskarno in s to mislijo!

"Glasilo" naj se cena (naročnina) primerno zviša. Uredniku in upravniku "Glasila" naj se izreče zapuščina, ker urednika, kot je urednik "Glasila" K. S. K. Jednote" se težko dobi; kakor se vidi od ne gleda ne na desno, ne na levo, ampak pazi, da je list urejevan v kolikor mogoče zadovoljnost vsega članstva. Tako pripravim tudi delegatom, da uredniku in upravniku v prihodnje na konvenciji zboljšajo plačo, kajti on ne moredeva ter ne prositi, pač pa si zasluži. Torej cenjeni delegatje ne pozabite na to. Tudi jaz sem mislil, da naj se število glavnih odbornikov kolikor mogoče zmanjša. V glavni odbor naj se voli le take moze, ki so praktični katoliki ne samo po imenu, ampak tudi s celim srcem. Konvencija naj se vrši vsako 4. (četrt) leto in naj bude ista kolikor mogoče kratka. Konvečne stroške naj bi se razpisalo na vse članstvo, da bi na ta način lahko pošiljala vsa društva svoje delegate na glavna zborovanja. Ludvik Perusek, tajnik dr. sv. Družine št. 136.

Dalje sem čital pred par tedni dopis nekoga člana iz Chicago, da naj bi naš list izhajal samo enkrat na mesec, da bi s tem Jednota bolj napredovala? Jaz tega priporočila nikakor ne odobravam. Že zdaj, ko imamo tednik moramo pri društvenih objavah paziti, da pridejo pravočasno v tisk. Društvo nimajo seje na en dan, ampak tekom vseh dni in nedelj v mesecu. — Seveda je sedaj vse dražje; torej bo treba povišati tudi naročnino lista. Čemu bi se ne povišale cene, ali plačevalo se obvažne rezervnega sklada K. S. K. J. v kojega vsak novo pristopli član vplača \$2.— (Op. urednika: — List se vzdržuje iz stroškega (upravnega) sklada. Rezervni sklad je del posmrtninskega sklada, ki mora biti nedotaknjen na podlagi državnih zakonov. Ako bomo torej asesmentov zelo višali, bo zopet dosti članov pustilo društvo in Jed. kot leta 1919 za oni influenčni posební asesment (\$1.) Na vsaki konvenciji se viša vplačilno lestvico, a posmrtnina in poskodnina ostaja vedno jednaka. Za znižanje ases. se na konvenciji nikdar ne debatira, nego samo o plači gl. odbora K. S. K. Jednote? Ali odbor Jednote ne zna, koliko mora pretresti vsled tega odbor krajevnih društev na sejah.

Matt Brozenič,
Tajnik dr. št. 163.

Pripomba uredništva: — Ostali del vašega razmotrivanja smo izpustili. Svetujemo Vam, da prečitate današnje obširno uradno naznanilo sobr. gl. tajnika o solventnosti K. S. K. Jednote, potem boste pa drugače sodili o gl. odboru in delegatih. K sklepu Vam v tej zadevi navajamo znano hrvatsko prislovlje: "Malo novaca, malo muzike." — Če je torej za solventnost sedanji ases. prenizek, ga je treba zvišati. Pa brez zamere!

DRUŠTVENA NAZANILA IN DOPISL.

NAZANILLO.
Vsi člani društva Vitezov sv. Jurija št. 3 K. S. K. Jednote Joliet, Ill., so naprošeni, da se prihodnje seje, v nedeljo dne 13. junija v polnem številu udeležijo, zato ker je na dnevnem redu več važnih točk, tikajočih se društva, zraven teh je pa še veliko drugih, zavoljo priprave bližajoče se konvencije, K. S. K. J., katera se bo vršila meseca avgusta v Jolietu. Ker je dolžnost vsakega člana, da se za takšne, pomena vredne reči zanima in se jih zaveda, zato upam, da se bodo na ta poziv člani blagohotno odzvali in prišli na sejo vsi člani razun tistih, kateri imajo kakšen vzrok zato da jih pri tem ovira.
S pozdravom
Josip Panian, tajnik.

NAZANILLO.
Iz urada dr. Vitezov sv. Florijana št. 44 So. Chicago, Ill.
S tem se uradno naznanja, da je naše društvo sklenilo na zadnji mesečni seji dne 2. maja t. l. da se na polovico zniža pristopnina k našemu društvu in sicer za dobo 7 mesecev, od 1. junija do 31. dec. 1920.
To se je ukrenilo vsled tega, da bodo imeli oni rojaki in rojakinje, ki želijo pristopiti k našemu društvu in K. S. K. J. lepšo ugodnost in prilžnost. To naj služi tudi vsem članom dr. Vit. sv. Florijana v izpodbudo za pridobivanje novih članov. Pri tem Vas še opozarjamo na lepe nagrade, katere daje K. S. K. J. za nove člane. Torej cenj. člani na noge!
Za odbor:
Marko Krajč, predsednik.
John Likovich, tajnik.
John Tomecal, zastop.

NAZANILLO.
Članom društva sv. Petra št. 15 K. S. K. J. v Pittsburghu, Pa., se s tem potom naznanja, da je bil na zadnji mesečni seji izvoljen prvim tajnikom sobrat Vinko Besal 918 Progress St. N. S. Pittsburgh, Pa., na katerega se naj v bodoče vse stvari, tikajoče se omenjenega društva pošiljajo.
Z bratskim pozdravom
Vinko Besal.

NAZANILLO.
Iz urada tajnika društva sv. Vida št. 25. Cleveland, Ohio, se naznanja članstvu našega društva, da se je na seji 2. t. m. sklenilo prirediti veselico dne 25. julija t. l. na farmi Louis Reharja, v Euclid Village, Ohio.
Vsled tega se bo že na prihodnji seji dne 6. junija delilo in prodajalo tikete za to veselico in sicer \$1. — na vsakega člana. Na podlagi sklepa društvene seje je primoran vsak član vzeti za \$1.— tikev, kdor izmed članov ne bi hotel vzeti tikev za to veselico, se tudi od njega ne bo vzelo asesmenta za društvo in K. S. K. J. — Torej so prošeni člani, da gornje naznanilo vpoštevajo.
Nadalje se naznanja članom, kakor po sklepu zadnje seje, da si bo društvo delegate volilo za XIV. konvencijo K. S. K. J. pri redni seji meseca junija t. l. Vsled tega so prošeni člani, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje ter volijo vsak po svojem najboljšem prepričanju za delegate take člane, katerim je za napredek ter dobrobit K. S. K. J. na pamet za čast.
S sobratskim pozdravom do vsega članstva K. S. K. J.
Joseph Russ, tajnik.

NAZANILLO.
Iz urada tajnika društ. sv. Frančiška Sal. št. 29 K. S. K. J., Joliet, Ill.
Člani imenovanega društva so naprošeni, da se prihodnje mesečne seje udeležijo v polnem številu. Prvič, ker imamo več važnih stvari na dnevnem redu, in drugič bode na prihodnji seji volitev delegatov za XIV. glavno zborovanje, ki se bo vršilo meseca avgusta t. l. v Jolietu, Ill.
Nadalje opozarjam vse tiste člane in članice, kateri niste še oddali spovednih listkov, da to storite do prihodnje nedelje 30. maja ker z imenovanjem nedeljo se zaključni velikonočni čas in potem moram poslati poročilo glede ver-

skih dolžnosti na glavni urad duhovnega vodje K. S. K. Jednote. Z bratskim pozdravom
John Gregorich, tajnik.

NAZANILLO.
Iz urada tajnika društva sv. Alojzija št. 47 K. S. K. J., Chicago, Ill.
Tem potom naznanjam vsem članom našega društva, da sem stanovanje premenil. Torej naj se pošilja vse, l. tajnika se tikajoča pisma in stvari na sledeči naslov: John Wukshinich, 5031 West 23rd Place Cicero, Ill. — Moja telefon številka je: Cicero 4573.
Nadalje prosim tudi vse tiste člane ki niste še oddali spovednih listkov, da to naredite do prihodnje seje, vršče se dne 13. junija t. l. Vsak član naj zna, da mora opraviti svoje verske dolžnosti, to pa naj izvrši najdalje do prihodnje seje.
K sklepu še prosim članstvo našega društva, da naj si vsakdo zapomni moj sedanji naslov.
S sobratskim pozdravom
John Wukshinich, tajnik
5031 W. 23 Pl. Cicero, Ill. Telefon: Cicero 4573.

NAZANILLO.
Vsem članom društva "Vitez sv. Mihaela" št. 61 K. S. K. J. v Youngstown, Ohio s tem potom uradno naznanja, da je članstvo na prošni seji glasovalo za povišanje bolniške podpore za \$2. — (dva) Znaprej znaša torej bolniška podpora pri našem društvu \$7. — (sedem) na teden.
S sobratskim pozdravom
Ivan Bajs, predsed.
Imbro Mavracich, tajnik.

VABILO.
k predstavi in veselici, katero priredi društvo Marije Pomagaj št. 79 K. S. K. J. v Waukegan, Ill. dne 30. maja ob sedmi uri zvečer v Math Slanotovi dvorani na 10ti cesti; North Chicago, Ill.
Ker je igra "Starinarica" veseloigra v enem dejanju v dobrih igralnih rokah upamo, da ne bode nobenemu žal, ako jo pride gledati. In kedor je pa ljubitelj sovenskega petja, bode ime tudi prilžnosti slišati naše vrle cerkvene pevce, kateri bodo zapeli nekaj krasnih pesmi omenjeni

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Izdanje vsake srede.
 Lestvina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Zdrženih državah ameriških.
 Uredništvo in upravitelstvo: CHICAGO, ILL.
 1951 West 22nd Place, Telefon: Canal 2487.

Načelnik: Naročnina: \$0.96
 Za članice: \$2.00
 Za inozemstvo: \$3.00

OFFICIAL ORGAN of the GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the UNITED STATES OF AMERICA

Issued every Wednesday. Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE: CHICAGO, ILL. 1951 West 22nd Place, Phone: Canal 2487.

Subscription price: For Members, per year: \$0.96 For Nonmembers: \$2.00 For Foreign Countries: \$3.00

51

K volitvam delegatov XIV. konvencije.

V zadnji številki "Glasila" je bil priobčen uradni poziv glavnega tajnika na krajevna društva v zadevi volitve delegatov za prihodnjo konvencijo K. S. K. Jednote. Te volitve se imajo vršiti na rednih mesečnih sejah tekom junija. Ker se torej bližamo tako važnemu slučaju, si šteje tudi uredništvo "Glasila" v svojo dolžnost stopiti pred ceneno članstvo povodom teh volitev v nastopnih vrsticah:

Do prihodnje (jubilejne) konvencije imamo samo še 82 dni, oziroma 12 tednov. Čas beži neznanoko hitro, vsled tega ne smemo več počivati ali celo dremati, da nas konvencija doba ne prehiti. Treba je vsem zavhati rokave in iti korajžno na delo — vsem, od prvega do zadnjega. — S predpripravami smo hvala Bogu že pričeli v obliki razmotrivanja v "Glasilu".

Čeravno ne moremo trditi, da so bila vsa, do danes priobčena razmotrivanja, 30 po številu, prvovrstna in vsa obsegajoča kake nove točke, smo na dosednji uspeh lahko veseli, ker se na ta način zanimanje za konvencijo vedno bolj in bolj veča. Doslje smo čuli sodbo društev in članstva o sledečih točkah:

1. Zadeva glede izdaje "Glasila" in ustanovitev lastne tiskarne.
2. Ženska enakopravnost.
3. Ustanovitev centralnega sklada za dolgotrajne bolezni.
4. Centralna bolniška podpora.
5. Podaljšanje roka konvencij na 4 leta.
6. Plačevanje vožnje in dnevnine delegatom.
7. Stalna namestitve II. (pomožnega) tajnika v glavnem uradu, in sedanjim razmeram primerna plača gl. odbornikom.
8. Zmanjšanje sedanjega števila glavnih uradnikov.
9. Podaljšanje potnih listov članom v stari domovini.
10. Načelo K. S. K. Jednote.
11. Preuredba in izboljšanje pravil K. S. K. J.
12. Solventnost in preuredba asesmenta.

Bilo je še nekaj drugih manj važnih točk, katerih ne bomo tu omenjali. Kakor razvidno, smo se v minulih tednih še precej dobro pripravili na prihodnjo konvencijo. Zdej pride pa druga važna stvar na vrsto. Treba se nam je pripraviti, da izvolimo sposobne moze (delegate), ki bodo te točke skušali rešiti po svoji najboljši razsodnosti in po želji članstva. Lahko trdimo, da bo izvolitvo delegatov že drugi važen del prihodnje konvencije rešen, tretjega ali poslednjega bo pa že izvršila konvencija zbornica s tem, da bo razne predloge ali odobrila, ali pa morda zavrnila.

Brezpotebno se nam zdi, da bi tukaj na dolgo in široko razkladali važen pomen ali poslanstvo delegata na glavnem zborovanju; ta stvar je namreč že sama ob sebi jasna in lahko umevna vsakemu. Edino, kar bi priporočali cenj. društvom je to, da naj izvolijo iz svoje sredine najbolj zmogljive in najbolj večje sobratje delegatov prihodnje konvencije. Ker bo letošnja konvencija ena izmed najbolj važnih v zgodovini K. S. K. Jednote, je želeli, da bi članstvo poslalo na to konvencijo tudi svoje najboljše zastopnike.

Drugo, kar priporoča "Glasilo" našim cenjenim društvom je, da naj skuša poslati slehernu društvo svojega delegata, oziroma delegate na prihodnje glavno zborovanje.

Ko se bo na tem zborovanju reševalo važno točko o preuredbi dosedanjega asesmenta, oziroma točko o solventnosti, bi morala biti vsa društva pri tem zastopana, ker bodo tudi vsa prizadeta. Ako bi bila vsa društva na konvenciji zastopana, bi se gotova društva ne oglašala po konvenciji s kakimi protesti. Manjša, ali bolj ubožna društva, katerim vsled denarnih sredstev na noben način ne bo mogoče poslati delegata, naj pa na svojih sejah razmotrivajo o važnih točkah glede izpremembe pravil in prospeha K. S. K. Jednote. Resolucije in tozadevna priporočila naj zatem pravočasno odpošljejo uradnim potom na predsednika pravnega odbora, ali pa glavnega tajnika K. S. K. Jednote. Na konvenciji bo pravni odbor sporazumno z gospodarskim odborom presojeval vse te resolucije in priporočila nezastopanih društev in priporočal konvenciji zbornici za sprejem, ali pa morebitno odklonitev; zbrani delegatje se bodo na vsak način ozirali na željo večine članstva.

Osobito opozarjamo cenjeno članstvo in krajevna društva na današnje obširno uradno naznanilo sobrata glavnega tajnika, koje smo priobčili na prvi in drugi strani lista, ker se isto opira na solventnost K. S. K. Jednote.

Doslje smo že čuli sodbo našega članstva o 12 raznih točkah, navedenih tu gori; o 12 ali poslednji točki, ki je najbolj važna, moramo pa sedaj razpravljati. Ker imamo do konvencije samo še 12 tednov, apelira uredništvo "Glasila" na vsa društva, da naj se v tem času osobito razpravljajo o 12 točki, ali solventnosti. Naš sobrat gl. tajnik nam je v tem naznanilu vse jasno razložil tako, da lahko sleherni član(ica) uvidi potrebo uvedbe solventnosti pri naši podporni organizaciji. Imamo več načinov za rešitev tega važnega vprašanja. Izberite si tega ali onega, kojega smatrate za najbolj umestnega, oziroma prikladnega. Ako se bodo društva tekom teh 12 tednov izrekla za ta ali oni način, bo gotovo to sodbo konvencija zbornica tudi vpoštevala, predloga za preureditev asesmenta oziroma solventnosti bo rešena hitro brez daljših debat. Ako bi se slehernu društvo potom "Glasila" izreklo za to ali drugo točko, bi imeli gl. odborniki in zbrani delegatje na konvenciji veliko olajšanege dela. Gotovo bi glasovali po želji in izreku večine članstva in društev.

Slehnemu članu(ici) in uradniku krajevnih društev že danes svetujemo, da naj današnje prvo ter drugo stran "Glasila" pazno ter večkrat prečita in naj zatem presodi, koji korak do solventnosti bi bil najboljši? Dalje je dolžnot vsakega člana(ice), da pride tudi na ono društveno sejo, kjer se bo o tej točki debatiralo in ukrepalo. Po ukrepu seje se bo potem ravnal tudi delegat dotičnega društva na konvenciji.

Dalje svetujemo društvom, da naj o tem poročajo v "Glasilu"; to naj bi bilo nekako postransko splošno glasovanje v zvezi s prihodnjo konvencijo. Če bi na pr. sprejela pretežna večina krajevnih društev točko o zadolžnicah za solventnost ali kako drugo, bi morali isto delegatje na gl. zborovanju odobriti.

Te je naše skromno naziranje v tej zadevi. Upamo torej, da bodo meseca junija, julija in avgusta "Glasilo" prinašalo po 2 ali 3 strani samih razmotrivanja o solventnosti. To bo nedvomno pospešilo uspešno, tako tudi primeroma kratko prihodnje glavno zborovanje.

K sklepu želimo vsem društvom kar največ uspeha pri bližajočih se volitvah delegatov.

Uredništvo "Glasila K. S. K. Jednote".

H krvavim dogodkom v Ljubljani.

Z gnevom in srdom se še spominjamo krvavih dogodkov, ki so se vršili 20. septembra 1908 v beli Ljubljani. Te dogodke je povzročila bivša avstrijska soldateska, ki je danes v prah steptana. — Tedaj sta padli dve nedolžni žrtvi: Lunder in Adamič, kojih imena bosta za vedno zapisana v naši zgodovini kot narodna mučenika.

Dasiravno je bela Ljubljana od onega časa komaj izprala krvave madeže s svojega lica, še nam prihaja zopet vest o drugih, v resnici krvavih dogodkih, vršilih se 24. aprila t. l. pred Leoniščem v Ljubljani. Čuli smo, da je v Ljubljani neka ulica prekršena na "Ulica 20. septembra"; in zdej bi bilo treba prekrstiti še Zaloško cesto na ime: "Cesta 24. aprila". Za to bi bile primerne črne tablice z rdečim napisom. Okrog napisu naj bi bila vtisnjena mrtvaška glava, bomba in ruska knuta. — Veste li, kaj ta tajna znamenja pomenijo? — Ruski boljševizem in komunizem.

Je li pa sploh mogoče, da se je komunizem ter boljševizem zaneslo tudi že v "belo" Ljubljano? Da. To nam pričajo zadnja poročila o krvavih ljubljanskih dogodkih 24. aprila t. l.

13 žrtve minule komunistske ustaje v središču Slovenije, počiva danes v hladnem grobu. Veliko je pa tudi številu ranjenecov, kot posledica te revolucije. Kdo ima vse te žrtve na vesti? Ali v resnici ljubljanski "klerikali" od škofa pa doli do najnižjega mežnarja, kapucinskega ali franciškanskega kozla? — kakor to trdi neki boljševikom naklonjeni slov. amer. dnevnik? Ako bihotel dotični list vpoštevati resnico in se ozirati na vsa nepristranska poročila raznih starokrajskih listov, v zvezi s temi krvavimi dogodki, bi pisal gotovo drugače.

Na razpolago imamo razne zadnje liste starega kraja (izvemši boljševiškega "Napreja") iz kojih lahko vsakdo, pri zdravi pameti izprevidi, da so te izgredne povzročili slovenski komunisti, ne pa "klerikali", ali celo sedanja ljubljanska vlada.

Slovenskim komunistom in boljševikom v stari domovini, ki so ba je prešli od ameriških Slovencev (J. R. Z.) poldrugi milijon kron (\$10,500.00) propagandne podpore je zrasel vsled tega greben. Po svojih dobroplačanih izdajskih voditeljih se hoteli dne 24. aprila uvesti komunistično vlado. V to svrhu so se pa poslužili železničarske stavke in one tragične demonstracije. Poleg ameriških judeževih dolarjev so prešli komunisti tudi lepo podporo od Italijanov.

Ubogo, zapeljano ljudstvo je zlatim besedam teh voditeljev sledilo, kakor ovce v mesnico, prav po Trockijevem in Leninovem načinu. Najbolj značilno je pri tem dejstvo, da so komunisti našantili nevedne ženske in otroke v ospredje, ki naj razdro vojaški kordon; sami in njih privrženci so se pa v ozadju na varnem in oboroženi skrivali. Kakor smo že omenili, je bilo dosti komunistov v onem obhodu oboroženih. Prvi strel je padel iz vrste komunistov. Je li to prava demonstracija, če nosijo demonstrantje nabasane samokrese v svojih žepih. Take demonstracije so v navadi pri komunistih.

Da je ljubljanska vlada prepovedala to javno demonstracijo, je imela do tega že svoje tehtne vzroke. Vladi je bil namreč znan načrt komunistov, ki so hoteli 24. aprila pretvoriti belo Ljubljano v Petrograd, Moskvo ali Budapešto, kjer je preteklo na potoke krvi vsled nastopa komunistov. O tem piše "S. N." sledeče:

"Ko sov Trbovljah vprašali rudarje počemu stavkajo in so odgovorili: Zato, da naredimo republiko boljševikov. V Ljubljani je že boljševiška vlada, sedaj moramo to izvesti tudi v Trbovljah. — V Ljubljani so boljševiki govorili: 'Počkajte, v nekaj dneh bo v Ljubljani kri spricala dva metra visoko!' Kljub vsemu temu pa je vlada z boljševiki vselej postopala skrajno gentlemansko, previdno in obzirno, zato pa jim je zrasel greben. Obljubljali so že tudi drevesa za one delavce, kamor obesijo one, ki gredo na delo. Ko je prišlo do prelivanja krvi, se je dognalo, da so bili vsi hujskači in voditelji prav zadaj za množico, odkoder so hujskali, a sprjedaj so stali mladi neizkušeni ljudje, ki so postali prva žrtve tega hujskanja.

"Slovenski Narod" z dne 25. aprila dalje poroča: Ko so ležali zjutraj 24. aprila na Zaloški cesti mrtvi in ranjeni, je duhovnik gosp. Janez Kalan prišel iz Leonišča podeljevati umirajočim zakrament sv. olja. Več boljševikov in žensk ga je napadlo, ko se je sklanjal nad umirajočim možem in obsulo s psokvami: 'Kaj delaš tu? Ubijte f...!' Začeli so ga biti s pestmi, neka ženska ga je s palico udarila po glavi, da mu je kri obliha tilnik. Kričala je: 'Štirinajst let nisem bila pri spovedi, dvajset let nisem bila v cerkvi, in ne pojdem nikdar več!' Duhovnik je omahnil, ne da bi se branil, na tla, in tolpa bi se naprej kamenjala, da se niso zdravnik potegnili sanj. Usmiljene sestre, ki so obvezovale ranjence, je par kreatur opljuvalo in obkladalo s primki, ki se rabijo za propale ženske. Komunisti so napali tudi dr. Krajca, ki je prihitel ranjencem na pomoč. Razdivjanim ljudem ni mogoče zameriti, saj sami ne vedo, kaj delajo, težko odgovornost pa nosijo oni, ki so jih tega naučili in so jim iztrgali iz duš vsako plemenito misel."

Ali ni to višek bestialnosti? Takega zverinskega početja ne najdete niti med kanibalci. — To je torej kultura komunistov? Res, treba bi bilo početje ljubljanskih komunistov spraviti v malo večjo luč pred našo ameriško javnostjo!

Vprašamo vas: Ali mislite, da bi mestna ali državna vlada dopustila slšno krvavo demonstracijo tu v Chicagu? Dasiravno živimo v "svobodni" deželi, letos niso smeli socialisti širom držav obhajati niti slavnosti prvega maja kaj bi si mislil vsak miren stanovalec mesta Chicago, ako bi se valila semkaj od Cicero 4000 mož močna in oborožena množica demonstrantov. Ali bi ljudstvo oziroma policija vse to mirno gledala, dobro vedoča, da hočejo demonstrantje pleniti ter ropati prodajalne ter strmoglaviti sedanjo mestno ter državno upravo?

Da so bili izgredniki dobro pripravljeni na prelivanje krvi nam priča dejstvo, ker so imeli komunisti na postaji v Trbovljah dve strojni puški. Pri tem spopadu je padel eden izmed napadalecev, dva sta bila pa težko ranjena.

Policija je kmalu po teh izgredih aretirala komuniste: Rudolf Golouha, dr. Lemeža, Tokana, Jos. Petriča, ki se bodo morali zagovarjati pred sodnijo zaradi teh dogodkov. "Sodrug" inženir Gustinčič, je pa pobegnil v Trst, kjer se je večkrat mudil še pred onimi izgredi. Tako sta tudi "časno" pobegnila komunistična "sodrug" Walliš in Nachtigall v Mariboru in Žorga v Ljubljani.

Tukaj navajamo še nekaj kritike in poročil znanega tržaškega lista "Edinost" o minulih krvavih dogodkih v Ljubljani, ki piše sledeče:

Misli o žalostnih dogodkih v Ljubljani. V Zagrebu so imeli enoedno splošno stavko. Brzojavka iz Zagreba pravi, da so socialisti in komunisti izdali tem povodom poziv, naj "delavstvo mirno in dostojno izvede to stavko". Če primerjamo ta poziv z onim, kar se je dogodilo v Ljubljani in Trbovljah, nas mora zažgati v dušo in obliči rdečica sramu in jeze. In vsiljuje se nam — posebno na podlagi vesti, ki prihajajo iz Ljubljane — kaj čudne, mučne misli. Narinja se nam slutnja, da ima ta žaloigra svoje posebno politično ozadje. Predvsem vsiljuje čudne misli dejstvo, da se je ta komunistični poizkus izvršil ravno v trenutku, ko so se pričakovale v San Remu velike politične odločitve. Morda ni brezpotebno tudi dejstvo, da so videli pred par dnevi nekega, tudi Tržačanom dobro poznanege komunističnega prvaka iz Ljubljane begati po tržaških ulicah. Osebe, došle večraj iz Ljubljane, pripovedujejo, da se pričakuje tam, da prinese preiskava zelo znamenita razkritja. Značilno je tudi, da so bile žrtve med zavedeno

in nahujakano maso, dočim ne čujemo o nikakih žrtvah med intelektualnimi povzročitelji, ki so se — da ne rabimo hujše besede — tako lahkomišljeno igrali z življenjem sočloveka. Seveda poročajo — zdi se nam kakor da jih že čujemo — da niso oni krivi, da so krivi tisti, ki so izzivali razjarjeno maso. Kdo pa je razjaril to maso, oziroma: s kakimi načrti in obljubami so izvabili to maso na ta tragični pohod v Ljubljano! Potem je treba ugotoviti dejstvo, da vojaštvu ni posegle vmes. Čast in globoka hvaležnost na tem vojaški oblasti, ker je tako prepredila še neizmerno večjo nesrečo! Masa okoli 4000 ljudi je imela proti sebi le nekaj redarjev in orožnikov. Že to razmerje govori jasno, kdo je povzročil dogodke in vse tisto, kar bi bilo prišlo, če bi bil poizkus uspel! Poročila iz Ljubljane trde, da je bil določen načrt, po katerem naj bi se ustanovila komunistična vladavina. Neizmerna nesreča, bi rekla "Arbeiter Zeitung". V interesu naroda, države in splošne blaginje je, da pride resnica na dan, da se temne sile, ki so se skrivale za kulisami, postavijo izza kulis na luč javneag odra, da bo zavedeno ljudstvo videlo svoje — osrečevalce. Ne kličemo po nikakem preganjanju, zahtevamo pa, da se ugotove tisti, ki morajo nositi strašno odgovornost na preleti krvi in na poizkušanjem zločinu na narodu in državi. Potem bo zdravi smisel naroda že znal izreči pravo sodbo, kakor je že pogodila pravo sodbo o komunistih socialna demokracija v Avstriji in Nemčiji — pogodila, da je komunizem največja nevarnost za splošnost in njo samo, ker kompromitira misel in namene socialne demokracije, kakor se je to dogodilo na Ogrskem, kjer se s strahom in grozo spominjajo Bele Kuna in njegovih sozločincev (s čimer pa seveda nečemo opravičevati strahovlade sedanjih habsburških eksponentov na Ogrskem). Na vsak način pa pišejo dogodki v Ljubljani s krvavimi črkami na steno prenesno svarilo strankam v Jugoslaviji in vsem, ki imajo besedo v narodu, naj izprašajo svojo vest, da li niso ravno oni tudi mnogo zakrivali, — in da li ni zadnji čas, da krenejo na drugačne poti v smeri podprejanja raznih ambicij resničnim potrebam in zahtevam skupnosti, v smeri političnega poštenja in socialne pravičnosti!"

K sklepu opozarjamo cenj. čitatelje še na bolj obširno poročilo o teh izgredih, priobčeno na naslednji strani današnje številke.

Iz vsega tega lahko vako sklepa, kdo je zakrivil zadnje prelivanje krvi v Ljubljani: ali škof Jeglič, ali pa izdajalski komunisti!

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

Vsi na krov in na delo za 1000 novih članov!

Poslušajte se lepih nagrad za pridobivanje novih članov.

Over the Top. — Do cilja bomo dospeli, če pridobi sleherni izmed nas enega novega člana(ico) za K. S. K.

NE POZABITE LEPIH NA-GRAD K. S. K. JEDNOTE!

Ali ste že pridobili kakega novega člana(ico) za prihodnjo sejo?

Cenjeni sobrat! Cenjena sestra! Stopi v vrsto agitatorjev za našo Jednoto!

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Res sem dolgo molčala, danes sem pa primorana zopet pisati. Naznanim vsem prijateljem in prijateljicam, da je umrl dne 30. aprila moj dragi soprog

IGNACIJ SPEC

po precej dolgi in mučni bolezni naduhi in vodenici.

Pokojni je bil star 42 let, rojen v vasi Leskovec, fara Javorje pri Litiji. Tukaj zapuša mene žalujočo soprogo, v stari domovini pa več sorodnikov. Bil je član dveh podpornih društev, in sicer društva sv. Jožefa šte. 12 K. S. K. J. v Forest City, Pa., in samostojnega društva sv. Lovrenca, tudi v Forest City. Pokojni je prišel pred 18. leti v Forest City, Pa., se tam nastanil ter bival tam do 7. aprila 1920. Ta dan sva se skupno preselila v zanj usodepolno mesto Little Falls, N. Y. Res malo časa je bival med tukajšnjimi rojaki in ni bil član nobenega tukajšnjega društva; vendar so se pa tukajšnji Slovenci in Slovenke tako lepo zavzeli za njegovo mrtvo truplo. Zelo me je prevzelo in iznenadilo, da so v Little Falls tako zavedni Slovenci in Slovenke. Zato ne morem drugače, kot da se javno zahvalim vsem, ki ste ga v tako obilnem številu obiskali, ležečega na mrtvaškem odru posebno pa še hvala Mr. in Mrs. John Susman, v kateri hiši je ležal, nadalje Mr. in Mrs. Frank Lozar ter Mr. Lawrence Petkovski za prečute noči in ker ste mi stali ob strani v mojih težkih urah. Torej lepa hvala vsem!

V soboto 1. maja zvečer so začeli voziti skupaj vence za kinč k njegovi zadnji postelji. V dolžnost si štejem, da se zahvalim sledečim društvom, in sicer društvu sv. Pavla št. 118 K. S. K. J., ker je prinesel predsednik društva zastavo v hišo, kjer je pokojni ležal, ter žensku društvu Marije Pomagaj št. 121 K. S. K. J. za darovani venec. Zatorej še enkrat lepa hvala, ker pokazali ste se res kakor pravi sobratje in sestre K. S. K. J.

Se posebno me veže dolžnost se zahvaliti slavnemu društvu sv. Jožefa št. 53 J. S. K. J. za darovani krasni venec. Seveda ne morem najti zadosti besedi, da bi se mogla vam zadosti zahvaliti, ker ste se žrtvovali za tako vam neznanega človeka in nečlana J. S. K. J., a vendar ste mi darovali krasni venec z napisom. Zatorej še enkrat lepa hvala vsem članom društva sv. Jožefa.

Izrekam tudi lepo hvalo vsem pogrebem, ki ste ga pokopavali in ste precej časa zamudili pri tem: posebno še hvala Mr. L. Modričanu, Mr. Grašiču, Mr. Grudnu, Mr. Osredkarju, Mr. Milnarju in Mr. Zehelju. Hvala tudi vsem, ki ste ga spremlili na zadnji poti v cerkev in na pokopališče dne 3. maja ob 9. uri. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala! Hvala tudi vam vsem, ki ste mi pismeno izrekli sožalje.

Na tem mestu izrekem tudi lepo hvalo tajniku dr. sv. Jožefa št. 12 K. S. K. J. sobr. Frank Telban-u in celemu društvu za izplačano posmrtno za pokojnim.

Prelepa hvala pa naši podp. materi K. S. K. J. in njenim uradnikom za tako hitro in točno izplačilo posmrtnine, katero sem prejela že danes, dne 19. maja po čeku od zastopnika dr. Sv. Jožefa št. 12 iz Forest City, Pa. Jaz toplo priporočam vsem Slovincem in Slovenkam, da pristopite h K. S. K. J. prej ko je mogoče, da ne bo prepozno. Pokojni moj mož je bil član K. S. K. J. nad 16 let in ni nikdar oporekal pri nakladah. Vselej se je izrazil: Nekje moramo denar dobiti, da bomo zamogli eden drugemu pomagati.

Res hud je ta udarec; ali tolažimo se, ker: Križ nam sveti govori, da vidimo zopet se nad zvezdami! — Pokojnika priporočam v molitvah in blag spomin.

Tebi pa, dragi soprog, naj sveti večna luč in lahka naj ti bo ameriška gruda, katero si tako spoštoval in čislal.

MARY SPEC, žalujoča žena.

4 S. William Street.

Little Falls, N. Y.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. maja 1920 skupna izplačana podpora \$1,762,802.86

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Math Jerman, 332 Michigan St., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik: Frank Opeka, 26 Lenox Ave., North Chicago, Ill.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Azbe, 620 — 10th St., Waukegan, Ill.
Poblaščenec: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Av., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADŽORNÍ ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill.
Martin Nemanich, 1900 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Math Kostainsek, 302 No. 3rd Ave., West, Virginia, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Frank Francič, 311 — 2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 719 E. 3rd St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canal 2487.
Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Pismo.

Tinje, sredi 14. 4. 1920.

Dragi brate!
Zunaj deži, deževalo je vso noč. Veseli smo dežja, zakaj spomladanski vetrovi so polja precej izsušili. Zdaj bo namočilo, pa bo vse lepo raslo. Drevje že zelene, češnje stoji v prvem cvetu. Pretekli teden sem se vozil čez Štajersko na Kranjsko.

Vse je v cvetju tam. Mi na Koroškem smo bolj pozni.

Hladno je. Bojim se, da bi pričelo snežiti, če bo deževalo še do večera, morda čez noč. Sneg bi nam zdaj ne bil dobrodošel. Na drevju bo povzročil gotovo precej škoda. — Zima je bila zelo mila, naša sreča, ker obleke ni in niti kuriva. Kaj če bi zdaj dobili mrzlo zimo!

Da Ti obišmeje sporočam o naših razmerah, si mi pisal o veliki noči. Povedati bi bilo mnogo, spisanjem je vedno bolj težava. Na papirju je vse tako blede. In pisano besedo razumejo — šestokrat povsem drugače nego smo jo mi zamislili. Imam bridke skušnje — zaradi "Pota v Celovec", ki sem Ti ga poslal zadnjice, me je na pritisk raznih sakrosanktnih oblasti preganjalo državno pravičnost. Na srečo je bila preiskava pravočasno ustavljena — ne toliko na srečo zame kot za nekatero druge gospode, ki so zaradi svoje megalomanije in staroavstrijskega svojega despotizma zaslužili, da bi jih bečal z besedo in s peresom do smrti in jim pripravil prav občutne kvatre.

Pisal si, da so sporočali angleški listi: "Korošci so se odločili za Nemško Avstrijo." To je bila pač le pobožna želja dotičnega nemškega poročevalca. Plebiscita še ni bilo, a ga pripravljajo. Vzdihujemo pa dan na dan: Ko bi le že bili! Te neurejene razmere nas naravnost ubijajo. Vemo posamezniki imajo od tega pač koristi, a na splošno trpimo in trpi naša stvar. Jeseni lanskega leta sem slišal od sicer pametnih oseb mnenje: "Naj se le vleče! Med tem se Nemška Avstrija zruši, korist bomo imeli mi." Kmalu nato sem govoril z visokim političnim uradnikom in mu rekel: "Ne vem, kako sodite vi, a moje mnenje je: čim dalje bomo čakali na plebiscit tem slabše bo za nas." Oni: "Prav to je moje mnenje."

Da se bo Nemška Avstrija kar zrušila, so mogli verjeti le politični otročaji. Povem pa ti, da je pri nas takih polno na vseh oglih. In ker najglasneje kriče, so celo najbolj užeževani. Na prvih mestih stoji. Ti so vedno kričali: "Še več bomo dobili, nego sami zahtevamo." Zdaj pa smo v resnici v veliki nevarnosti, da se pri plebiscitu propademo!

Nekoč v letu 1919 sem napisal v "Jugoslaviji": "Ne govorite vendar samo o Gospodsvetskem polju, ki je zdaj ponemčeno in kjer živi primeroma slab material. Pogledite tudi okolico Beljaka in Ziljsko dolino, kjer prebiva najboljši del koroških Slovencev." Čez malo dni čitam v istem listu odgovor iz Celovca: "G. Ziljan, vi stvari ne

razumete. Nove meje se ne bodo določevale po narodnostnih, ampak gospodarskih vidikih. Še krška dolina bo rada prišla k nam, ko bo videla, da imamo mi jesti dovolj. Nemei nič." Čudovita modrost! Iznebil se je je pač nekdo iz omizja pri Trabesingerju v Celovcu. Najbrž kak gospod, ki je pravkar privadiral s Kranjskega h koritu v Celovec in je kajpada vse desetkrat bolje vedel in poznal kot mi, ki stojimo po 20 let v boju na Koroškem. Res smo kmalu potem šli še iz Celovca. Škoda za Celovec; dobro pa je, da so morali razni gospodje pustiti svoja korita. — Samo gospodarske koristi, narodnost nič! Ubogi Wilson! Zahteval si meje po narodnostih. Zdaj slišiš. In Lahsi so tudi taki, ker zahtevajo Trst, Gorico, Reko. Njih gospodarske koristi zahtevajo to!!

Jezi me vsakokrat, kadar berem, kako hrepene Nemei v Jugoslavijo, ker so lačni. Človek, ki tako piše, sodi Nemei pač po Slovincih. Slovence se seveda proda Nemcu za golaž in žganje, a kdaj je slišal kdo kaj sličnega že o Nemcu? Seveda, jugoslovansko pogačo bi sprejeli — sicer pa gre čez demarkacijske črte živine in živil ogromna množica, zato že skrbe naši verižniki, ki jih je legijon, a pri glasovanju bi pljunili na Jugoslavijo. Nemea treba poznati!

Veš, koliko hudega mi je prizadalo "furror teutonius" in da to ljudstvo sovražim. To pa me ne ovira, da priznam: Prej, nego si večina njihovih nasprotnikov misli, si boho pomogli. Zgled bi nam naj bili! Kako imponira človeku, če bere, da delavci po eno, dve, celo po tri ure na dan delajo brezplačno za državo. Pri nas pa bi jim naj še tri ure več plačali, kot delajo, pa bi še ne bili zadovoljni. Kaj za to, že tam nekje v ruhrskem ozemlju malo štrajkajo in se dajo malo komuniste, ko pa nad 60 milijonov ob istem času vztrajno, s stisnjenimi zobmi dela, trpi se žrtvuje za državo! Ravno to je, kar daje nemški vladi trdnost podlago, silno moč, da lahko mirno in samozavestno nasprotuje vsem pučem generalov, vsem prevratnim poizkusom peščice komunistov.

Kje bi bilo pri nas kaj takega mogoče?

Seveda, naše vlade! Ne mislim centralne, ki tudi nikamor ne more in je pravi Sisifus, ki vali dan na dan isti kamen na goro, pa se ji dan na dan izmuzne in se odkotali nazaj v globočino. Mislim našo pokrajinsko v Ljubljani. Kakšen satan — oprost — ne morem reči drugače — je zastopil ljudi, ki vlade postavljajo, da so posadili na predsedniški stolec zopet Iv. Brejca! Ali ti ljudje res nalahše izpostavljajo Gesslerjev klobuk? Pa nič ne mislijo na posledice? Pa niso imeli n. pr. dvornega svetnika Šukljeja ali kakega drugega resnega, mirnega, prevdarnega moža? Dr. Žolger je žal v Parizu. On bi bil ustvarjen predsednik. Ne oredkam Iv. Brejcu zmožnosti. A za vladanje ni ustvarjen.

To je pri nas žalost in nesreča, da nihče ne misli naprej. Vse, tu

di vlada, črti le trenutka. Sino pač otroci.
Poglejmo le Koroško. Preteklo leto so prirejali same tabore, veselje brez štetja. Vino in šampanjec ota tekla v potokih. "Pri očeh vam je gledal šampanjec ženskam" — mi je pravil štajerski vojak o neki taksi "narodni" veselici, kjer pa večina ženstva menda ni bila "narodna" — "in stari kapetani so plesali, da so imeli vse bluze mokre. Svoje življenje še kaj takega nisem videl." Denar smo razmetavali kakor blato. Samo za orlovske tabor v Dobrlivasi je vlada dala baje 24,000 K. A na najpotrebnejše ni mislila, na sol, sladkor, petrolej. Vse zimo niso dobili petroleja za zlatno. Večkrat sem se bril v nedeljo zjutraj pri luči tressk. Prijetno delo, kaj? Poldrugo uro sem se mačil z britvijo, še bolj s treskami. Ljudje so po hlevih svetili s treskami. Tudi prijeto, kaj? Gospodom v Ljubljani se v srijah no rasvetljenih salnih in v gledališču seveda ni sanjalo o naših težavah. Kakor veš, hočejo Korošci, še bolj Korošice posebati petkrat na dan svojo kavo. Pa sladkorja nič. Zaman jim pravš: "Drugod ga tudi ni!" Ne pomagaja nič. "Hudičeva Jugoslavija, ničesar nima" je refren vse jeze. "Tako pri nas vladajo", to se pravi naprej mislajo, za prihodnost skrbijo.

Koliko bi mogel pisati o upravi. A saj bi nič ne pomagal. Pretekli teden so vpeljali poletni čas. V stari Avstriji smo dobivali fermane ves mesec poprej, da in kako naj razglasiš to. Zdaj? Še v Ljubljani skoro nihče. 9. aprila ni vedel, da bo 20. že poletni čas, ne več božji. Šele zvečer 3. aprila so listi naznanili. Zdaj pa pomisli, če je prišel 20. aprila kmetič ali tudi kak gospod, ki je bil istočasno nepoučen o stvari, na postajo, pa je vlak že davno odšel. Ker pa imamo tudi na železnicah prav azijske razmere, le po en vlak na dan v eni smeri, je lahko čakal do drugega dne.

Z 10. aprilom so javni uradi nehali sprejemati stokronske bankovce. 11. aprila popoldne pa smo dobili od politične oblasti ferman, naj ljudi na to opozorimo! Koliko so frpeli ljudje zaradi denarja, o tem bi trebalo pisati posebno poglavje. Ne samo, da je vsak drugi bankovec falzifikat, a ljudje so prihajali ob zamenjavanju po 6 ur daleč, še dalje, zaradi navala množice se dopoldne ni pretil do blagajne, popoldne pri nas uradi ne poslujejo. Pošte so vso zimo poslovale le po 3 ure na dan. Če že enkrat zakuri, ali ni potem vseeno, sedi li uradnik 3 ure v uradu ali ves dan. Ljudje pa: "Hudičeva Jugoslavija!" — Človek bi se zjokal nad našo lastno slepoto in lahkomišelnostjo.

Pred plebiscitom smo. Nemei in nemčurji dvigajo glave. To me skrbi. Zakaj opazoval sem, da so bili vsem, kar se je kdaj nepričakovano zgodilo, že poprej dobro poučeni. Do zadnjega časa sem bil optimist. V soboto pred evetno nedeljo je prišel k meni g. vojni nadkurt dr. Sever. Pa me vpraša: "Kako sodite o plebiscitu?" Jaz: "Nebojim se več." On začuden: "Pa ste še optimist? Mi v Velikcu pa vsi pesimisti." Čudil sem se. A še isti dan mi je zatrdjeval g. polkovnik Raktelj, da upajo na 70 odstotkov. Kdo sodi bolj prav? Vodi Bog. Upajmo, da bomo kmalu videli.

Pred plebiscitom smo. Meje so zaprte. Ko sem se vračal pretekli teden s Kranjskega, se je vozil z menoj g. poslanec Grafenauer. Tega na Jesenicah skoro ne bi pustili skozi tunel, ker ni imel posebne legitimacije za Koroško. Čisto prav, da je ostra kontrola. A ljudem bi trebalo to povedati. Naši listi so dragi kakor zafra. Pišejo pa le o razpravah pri ljubljanskih sodiščih in zmerjajo drug drugega. Kaj nujno potrebnega išče v njih zaman. Morda je kriva malomarnost oblasti, ki take odloke izdaje, a listom ničesar ne povedo. Zdi pa se mi, da bi bila tudi dolžnost uredništva, da se za tako važne navedbe pobrigajo in rajši opuste reporterje pri ljubljanskih sodiščih, ker tiste reči sodijo bolj v "Blutige Haacke."

Na Kranjskem sem gledal lepe ceste vodovode, električne sarnave. Spominjal sem se dr. Lampeta, ki je deželni to oskrbel. Pa sem se vprašal: "Kaj pa naredite za deželo tisti, ki nekoč niso mogli najti dovolj debelega kamenja, da bi ga lučali v dr. Lampeta in v dr. Sušteršiča?" — Veš pa dobro, da

dr. Sušteršiču nisem bil prijatelj, ne on meni. Literatura mu je bila nepotrebna stvar. Sedanjim močnikom je takisto. To so pokazali, ko sem v najhujši zimi januarja 1919 skoro napol nag pribeljal na Kranjsko. Vlada je tam dr. Brejce. Jaz pa bi — in pravijo, da sedem prvih kulturnih delavcev slovenskih — lahko zmruznul, če se me ne bi usmili! Ponižni sinovi sv. Franciška, ki so me na Brezjah vzeli pod streho, in nekaj bližih dam v Ljubljani, ki so mi

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

PO KRVAVIH DOGODKIH V LJUBLJANI.

Tržaška "Edinost" od 29. aprila poroča:

O dogodkih pri Leonišču dne 24. t. m. objavlja "Slovenski Narod" še naslednje poročilo.

Delavske mase so se valile iz mesta proti tramvajski remizi ter so zasedle v gostih vrstah ves prostor od Leonišča dalje proti garnizijski bolnici, tako da je bila vsa Zaloška cesta napolnjena z delavskimi masami. Okoli 8 je prišla pred Leonišče na strani, kjer je gostilna pri "Majarončku", 27 orožnikov in 6 redarjev močna varnostna straža, ki je imela nalog, nobenega od stavkajočih zbranih pred remizo, spustiti v mesto. Kakor cenijo, je bilo demonstrantov okoli 3000. Ker so stavkajoči hoteli v izprevodu korakati proti mestu, je straža napravila kordon. Orožništvo je nabasalo puške ter napravilo fronto proti demonstrantom. Policijski organi so množico opozarjali, naj ne gredo v Ljubljano in naj gredo izven Ljubljane. Skozi kordon so pustili samo mlekarice, ki so imele opravka v mestu. Stavkajoče mase pa so čim hujše začele pritiskati na kordon. Izprva so sprednji deli mase hoteli braniti z orožniki ter jih nagovarjati, naj jim izroče puške, ker pa orožništvo ni hotelo odnehati, so postali nasilni in so začeli vzklizkati: "Ubijalci naroda! Še slabše ste plačani kot mi! Vladni privrženci!" Kljub kritičnemu položaju se je še vedno pomirjevalno vplivalo na ljudi, ki so silili skozi kordon. Tudi treznejši in pametnejši stavkajoči delavci so pregovarjali druge, naj bodo mirni in naj odidejo. Trezni nasveti pa niso imeli uspeha. Med tem časom so nekateri po stranskih dohodih prispeli orožniškemu kordonu za hrbet. Vzklizkali so jim: "Dajte nam orožje! Vam nič ne naredimo!" Neki visok delavec še ni izgubil treznosti ter je miril razjarjeno in nahujskano množico, še celo svojo ženo je podil domov kuhat kosilo, toda množica je podlegla vplivu hujskačev, ki so tudi kričali: "Vi ste kozaki!" Prijemali so začeli za orožje pbsameznih orožnikov. Tako je nekdo prijel z obema rokama za karabiško orožnika-narednika Mirka Ušaja. V tistem trenutku pa je nekdo iz množice obstrelil orožnika v koleno desne noge. Tudi četovodja Kopriva je bil ranjen v levo roko. Ko so čuli ti strel, je začela množica na eni strani še bolj obkoljevati orožniški kordon na drugi strani pa razburjeno vzklizkati: "Streljajo!" Orožništvo je potem v tem kritičnem silobranu rabilo orožje in je prišlo do onih tragičnih prizorov, o katerih smo že poročali. Oddanih je bilo približno 30 streljev. Množica se je nato razkropila v divjem begu na vse strani.

Aretacije boljševidskih voditeljev.

Ze tekom sobotnega popoldneva je policija aretirala Rudolfa Golouha in dr. Lemeža. Včeraj ob 3 popoldne pa je bil aretiran v Zeleni jami na stanovanju svojega somišljenika tajnik "Splošne žel. organizacije", Josip Petrič. Ta je izjavil: "Mi se umijemo! Ker je vlada zabilala shode, nam je bila odvzeta možnost, ljudstvo po-duciti." S prvim italijanskim avtomobilom pa je pobegnil preko demarkacijske črte ing. D. Gustinčič. Zanimivo je, kako je nedavno tržaški "Il Lavoratore" pozdravljval komunistična Gustinčiča. Ko je bil razdor v socialnodemokratskih vrstah definitivno, ko so komunisti ustanovili svoj list "Ujedinjenje", je Gustinčič odšel v Trst — po lire. Tedaj je "Lavoratore" priobčil dolg članek, v katerem nazivlje Gustinčiča — mučenika jugoslovenska proletarijata, katerega vlačijo jugoslovenske oblasti iz ječe v ječo. Voditeljski

preskrbele nekaj perila, da sem se mogel vsaj preobleči.

Bral sem nekoč v Slovincu in se zelo jezil pri tem na "Slovenca", dialog dyeh Srbov. Eden je bil v Avstriji in se je pravkar vrnil. Drugi mu pravi, da je tam hudo življenje, absolutizem, zatiranje. Pa pravi, ki je prišel iz Avstrije: "Kažeš istino, brate. A nešto ima tam — red."

Čestokrat mislim sedaj na ta dvogovor. Zdrav, brate moj!
Ksaver Meško.

komunistov so bili včeraj izročeni v zapore tukajšnjega deželnega sodišča. Uvede se proti njim redna kazenska preiskava. Policiji se dosedaj še ni posrečilo izslediti bratov Marcela in Jako Žorga.

Rudarji so tvorili pri sobotnih dogodkih nekako napadalno četo. Bili so obenem najstrašnejši hujskači. Že pred zbiranjem so na vseh krajih mesta agitirali za izgredne in rope. Tako je na Krekovem trgu okoli 8 hujskal neki rudar pred Košakovo gostilno zbrano skupino delavcev: "Tukaj ste še prebožni! Prepoznani! Strahopetni! Mora se drugače nastopiti! Velike trgovine napasti, vse razbiti in kar je blaga, ven pometati. Tako so napravili v Trbovljah in Zagrebu." Ko ga je treznejši delavec opozoril, da to ni res, je izginil. Tudi po tragičnih dogodkih pred Leoniščem so besneli in hujskali. Hinavsko so vzklizali: "Taka je svoboda v Jugoslaviji!" kakor da bi bila svoboda v tem, da bi se smelo svobodno moriti, ropati in pleniti.

Vodstvo Leonišča se je zglasilo pri poverjenstvu za notranje, proseč, naj se takoj uvede najstrožja preiskava glede popolnoma neosnovane govornice, da se je 24. aprila streljalo iz Leonišča. Monsignor Kalan je stal ob zaprtem oknu ravno, ko so padli prvi strelji in je zadel izstreljek ob zid ravno nad oknom, odkril omet, pri čemur se je zaprilo in je izstreljek potem zopet odletel nazaj. To dejstvo je dovedlo neznanega fanta do neresnične trditve, kakor bi se bilo streljalo iz Leonišča. Gospod poverjenik prof. Remic je izjavil ob navzočnosti policijskega ravnatelja Guština, da je preiskava že dognala, da se ni streljalo iz Leonišča in se izid preiskave razglaši uradno.

Po krvavih izgredih.

Pod tem naslovom poroča "Slovenec": "Policija je vložila na državno pravdnitvo obširno ovadbo, v kateri se opisuje ves razvoj stavke železničarjev. Uradno se je ugotovilo, da so se stavkajoči hujskali, da naj vztrajajo do smrti. Rekel se jim je tudi pred usodepolno krvavo soboto na Zaloški cesti, naj vzamejo seboj, kar jim je naročeno: namreč orožje. Takozvana strokovna komisija, katere je vodila štrajk, je izdala nad vse hujskajoče letake. Da so voditelji komunistov smotreno delali na to, da bi tekla kri, dokazuje okolnost, ker je znani voditelj komunistov Jožef Petrič izjavil že pred enim mesecem, da ne bo šlo brez krvoprelitja.

Glavni voditelji komunistov v Ljubljani, med njimi urednik Golouh, duševni voditelj komunistov dr. Lemež, Jožef Petrič in drugi so zaprti v policijskih zaporih in se bodo morali zagovarjati pred sodiščem.

Zanimivo je, kar pripovedujejo ranjenci, ki leže v deželni bolnišnici. Komunist Ivan Velepč je rekel: "Ne vem, ali so padli strelji od spredaj ali od zadaj; mogoče je, da so prileteli od zadaj iz ljudske mase." Ranjeni Leopold Šolar je videl, kako je ustrelil orožnik v zrak. Kako so gnali komunisti ženske naprej, je povedala ranjena Ivana Detelja, katere je korakala v prvi vrsti, ker so tako določili moški komunisti, češ, da ženskam orožniki ne bodo ničesar storili in da bodo že potem moški orožnike razorožili. Kova Ivan tudi ne ve povedati, odkoga je zadel strel, ker ni videl nit orožnikov, niti straže. Čisto nič navedo odkod so padli strelji, ali množice ali iz kordona, naslednji ranjenci: Edmund Ladiba, Stanislav Spreicer, Jos. Žor, Ferdinand Hacin, Ivan Založnik, Leopold Šolar in Peter Verhuae.

Ugotovljeno je torej, da so komunisti prelivanje krvi pripravljali

in in da so na kordon smotreno streljali iz revolverjev.

Da so prišli tudi komunisti iz Vevče, je tudi ugotovljeno. Padel je na Zaloški cesti komunist Rupnik iz Vevče, katerega so večški komunisti na voz naložili in ga prepeljali v Vevče.

Akcij v nedeljo komunisti niso prirejali; delali so izlete v okolico, kjer, so hujskali proti duhovnikom; v Ljubljani so pa širili razburljive novice, da bodo prišli ponoči oboženi v mesto, ker da imajo nekje na Ljubljanskem polju skrito orožje in ročne granate.

Žrtve komunističnega hujskanja so pokopali v ponedeljek. Ob 11 so se pričeli pogrebi; posebno veliko pogrebov ni bilo.

Zapeljani železničarji pravijo, da bi šli radi delat, pa jim tega nihče ne reče; seveda, glavni hujskači komunistov so pod ključem, treznejše misleči voditelji socialistične stranke, ki pripadajo sindikatu in desnice, si pa mislijo: "Kaj naj vlečemo zdaj zavozni voz iz blata, v katerega so ga zavozili ekstremni na pol blazni komunistički levičarji."

Splošna stavka v Ljubljani ne uspeva.

Ljubljana, 24. aprila. — Današnji prvi dan proglašene splošne stavke, za katero se je včeraj in danes od komunističke strani agitiralo zelo živahno, je obrodil le delno stavko. Stavkajo samo oni obratni, v katerih so zaposleni po večini socialistički delavci. Cestna železnica ne vozi. Pač pa se obrat vrši redno v plinarni, elektrarni in v vodovodu. Danes so izšli vsi listi. Krščansko-socialne organizacije in narodni socialisti so se izrekli proti stavki. Prodajnice in trgovine so bile zjutraj večinoma odprte in so zapre svoje obrate šele proti poldnevni zaradi sobote in pod vtisom dopoldanskih dogodkov. Deželna vlada je odredila, da se morajo hišna vrata zapirati ob dvajsetih, javni lokali pa ob enoindvajsetih. Po dvaindvajsetih ne sme nihče brez vzroka na cesto. V glavnih industrijskih centrih in po večjih mestih Slovenije, tako v Mariboru, Celju itd., se razvija po došlih poročilih življenje skoro normalno.

Tržaška "Edinost".

Umrlji so v Ljubljani: Alojzij Pavlin, premikalni nadziralatelj, 42 let. — Franciška Šilar, vlova umir. žel. čuvaja, 50 let. — Emilija Fabjan, mestna uboga, 69 let. — Valerija Valentinčič, hči skladiščnega sluga 5 let. — Marija Grosek, gostilničarka in posestnica iz Konjice, 56 let. — Marija Mahnar, krojačeva vdova, hiralka, 84 let. — Marija Mikelič, posestnikova vdova, hiralka, 72 let.

V Zg. Šiški je umrl 15. aprila tamošnji nadučitelj g. Josip Bregar.

Umrl je 18. aprila g. Ivan Grčar, mesar in posestnik v Kamniku, znan pod imenom Hrastnikov Janez.

Smrtna nesreča v avtomobilom. Dne 18. aprila se je peljal na Bled na avtomobilu g. Jakila, veleposelnika iz Karlova, 6 oseb, med temi tudi trgovec Komjanec iz Pevme pri Gorici. Na cesti med Bledom in Lescani je pnevmatika na kolesu nenadoma počila, g. Jakil, ki je vozil, je avtomobil z največjo hitrostjo zavrl, vsled česar se je avtomobil preuklenil naprej. Vsi so odleteli z avtomobila brez posebnih poškodb le g. Konjanec je obležal nezavesten. Po prvi zdravniški pomoči so ga odpeljali v ljubljano bolnico, kjer pa je umrl, ker si je pri padcu zlomil tilnik.

Umrl je v Kamniku dne 10. aprila zlatomašnik in župnik v poklju g. Miha Koželj, star 79 let. Pogreb je bil v ponedeljek dne 12. t. m.

V Ljubljani so našli dne 9. apr. utopljene naprednika Antona Jegliča. Izginil je na Veliki petek zvečer, ko je odšel s krojačem Ignacijem Čeponom iz gostilne "Beli volk" v Ljubljani proti Trnovem. Tam so ljudje začeli klicati: "Ali nimaš zadosti" in "Na pomoč", na to je vse utihnilo. Na utopljenčevi glavi o bile močne poškodbe.

Nesreča pri vožnji. Iz Lokavca se poroča: V ponedeljek dne 20 aprila je zahtevala kruta smrt življenje mladega, zavednega moža v najlepši dobi. Pred približno 3 tedni se je, po 7letni odsotnosti, povrnil z Amerike Josip Černigoj. Priden gospodar, kot je bil, se je koj po vrnitvi lotil dela in si kupil par konj, da

bi vozaril. Ko je prvič šel s kolenja v trnovski gospi do čoke (hlode), sta konja tako naglo potegnili voz, obložen s čoki, proti cestnemu zidu, da nesrečni Jožek ni mogel več odskočiti in se ni mogel več rešiti iz nevarnega položaja. Voz ga je prijel, stisnil ob zid in mu premečkal ves život. Vsa zdravniška pomoč in ves trud našega zdravnika dr. Lokarja, ki se je na dan nesreče mudil slučajno v Lokavcu ni mogel rešiti mladega življenja. Lažko si je misliti neizmerno žalost očeta, ki je tako željno pričakoval povratka edinega sina iz Amerike. Dragi Jožek, mirno spavaj v domači zemlji in sivi Caven bodi ti zvest čuvar!

Jugoslovensko odposlanstvo iz zasedenega ozemlja v San Remo. Tržaška "Edinost" poroča: Od g. dr. Wilfana smo prejeli brzojavko, oddano v San Remu v ponedeljek, 26. aprila ob 22.10. Brzojavka se glasi: "Izročili smo danes predsedniku konferencie kratko spomenico." — Po tej brzojavki sklepamo, da je predsednik konferencie, italijanski ministrijski predsednik Nitti sprejel jugoslovensko odposlanstvo iz zasedenega ozemlja, ki mu je ob tej priliki izročilo spomenico, odgovarjajočo namenu, ki je vodil naše odposlanstvo v San Remo. Namen našega odposlanstva pa je bil, da razloži na pristojnem mestu resnične, dejanske razmere v zasedenem ozemlju ter želje, težnje in zahteve jugoslovenskega naroda, te edine resnične večine prebivalstva tega ozemlja. Gornja brzojavka nam torej potrjuje, da je naše odposlanstvo, ako ne v celoti, pa gotovo vsaj deloma doseglo svoj namen in to dejstvo nas navdaja z iskrenim zadovoljstvom.

Konferenca jugoslovenskih škofov. — Ljubljana, 27. aprila. "Slovenec" poroča: Tretja konferenca jugoslovenskih škofov se je od 13. do 21. aprila t. l. vršila v Zagrebu. Navzoči ali zastopani so bili vsi jugoslovenski katoliški škofi. Konferenci je predsedoval papežev nuncij za kraljevstvo SHS msgr. Franjo Cherubini. Na konferenci so deloma iznova razpravljali o vprašanjih, ki so bila predmet prejšnjih posvetovanj in o katerih treba pogajati s sv. stolico, deloma so pa obravnavali nova vprašanja. Na dnevnem redu so bile med drugim točke o zavodih sv. Jeronima v Rimu, o katoliški avtonomiji, o ureditvi duhovniških plač; izjavili so se proti namerani odepitvi Reke od senske škofije; duhovniški reformni pokret so ko nasprotujoč odločbam sv. stolice odklonili; prihodnje pomlad se vrši v Jugoslaviji plenarni koncil, ako bodo dotedaj drž. meje povsodi končno veljavno določene, že preje pa se bodo vršile škofijske sinode, sv. stolici so poslali prošnjo, da se proglasi dogma o Marijinem Vnebovzetju; sklenili so izdati enoten cerkveni molitvenik; društvo katehetov so pozvali, naj predloži besedilo malega katekizma, ki naj se uvede v celi državi; uredili so pravne odnose s meč katoličani zapadnega in vzhodnega obreda. Sv. očetu in regentu je konferenca poslala vdanostni brzojavki; v brzojavki na regenta so izrazili tudi željo, naj bi se naše meje pravilno uredile. Od obeh strani sta došla ljubeznjiva odgovora.

Dinarska krona — zdrava valuta. Dosedanji naš denar ni veljal kot zdrava valuta in vsi tuji trgovci, ki so pri nas kupovali, so morali plačevati v tuji, zdravi valuti. Radi tega po našem denarju ni bilo nobenega povprašanja. Ministrski svet je sedaj sklenil, da se bo naš denar takoj, ko bo zamenjava dovršena, proglasil kot zdrava valuta. To bo prvi korak naše valute navzgor. Kmalu naj se to zgodi.

Stokronski bankovci so s 16. aprilom izven veljave in se ne bodo nikjer več sprejemali ali zamenjavali.

Za župana v Zagrebu je bil izvoljen komunist Delić, Glasovali so zanj tudi liberali. Vlada pa izvolitve ni potrdila, ker je župan menda govoril proti državi.

Draginja na Dunaju Češki časopis prinašajo sledeče jako zanimive podatke o "raju" v Nemški Avstriji, ozir. na Dunaju. Tam ima čevljarjski pomočnik na leto plače 80.000 K, tedaj dva krat več, kakor minister v stari Avstriji. Toda sedaj pride, zakaj je tako kratkega plačan! Zato ker na Dunaju stane kg svinjske-

ga mesa 260 K, gos 3000 K, eno jajce 14 K, 1 kg jabolk 40 do 50 K, moška srajca 600, par nogavice 600 K, moška obleka 12.000 K, par podplatov 160 K, kravata 400 K, par rokavice 400 K, slamnik 1800 K itd.

Odlodna odreditve. V Ljubljani se že eno leto zabavlja radi pomanjkanja stanovanj. 800 družin je brez strehe. Ljubljanska vlada noče narediti konec tem neznosnim razmeram in je naročila stanovanjski komisiji naj vsem milijonarjem, inženerskim denarnim zavodom in uslužbenecem vseh denarnih in večjih gospodarskih zavodov odpove stanovanja. S tem bodo vsi ti prisiljeni zidati svoje hiše, uslužbenecem pa morajo zavodi zidati stanovanja.

Ruski begunci. Začetkom aprila se je nabralo v Jugoslaviji do 30.000 ruskih beguncev, ki so bežali pred rdečim nasiljem ruskih boljševikov. Ti begunci bodo useljeni po vseh krajih Jugoslavije.

Za Etbin Kristana se topo. — "Demoljub," od 21. aprila t. l. poroča: "Socialist Etbin Kristan rovarji v Ameriki. Tukašnji socialisti ga imajo za svojega, a tudi komunisti trde, da je njihov. Etbinu so tla v Ameriki prevročila in se sedaj vrača domov. Z napatostjo čakajo socialisti in komunisti na njegovo l. razsodbo, tembolj, ker je svoj čas Etbin poslal v domovino poldrug milijon kron za svoje pristaše. Sedaj te krone čakajo, komu jih Etbin prisodi." — Op. uredništva. E. Kristan je še vedno v Chicagu.

Tržne cene. Dne 20. aprila v Ljubljani. Poljski pridelki in izdelki. Pšenica 9 K, pšenični zdrob 14 K, bela moka 15 K, pšenični otrobi 30 K, ješprenj 9 K, koruza 7 K, koruzni zdrob 8 K, kaša 9 K, oves 4.40 K, krompir 4.80 K, fižol 6.80 K za en kilogram. — Goveja živina živa teža: krave 12 do 15 kron, voli 15 do 18 kron, teleta 16 do 17 kron, bi ki 14 do 17 kron, ovce 9 do 10 K, prašiči živa teža: domači 22 do 28 K, hrvaški 35 do 36 K, zaklani domači 30 do 35 K. Umetna gnojila: kostna moka 200 K, superfosfat 400 K za sto kilogramov. — Specerija: Vžigalice 50 vin, škatljica, petrolej 15 K za 1, riž 34 K, kava 65 K, sveče 63 K, sol 3.40 K, milo 32 do 45 K. Cene lesa so v zadnjih tednih silno psokele. Vzrok temu je bilo iskati v visokem kurzu, ki ga je bila dosegla lira. Sedaj pa je lira padla skoraj za polovico in posledica tega je naravno tudi zmanjšanje cene lesu pri nas, kor se les večinoma izvažka proti liri. Zato je danes težko doleteti primerno tržno celo lesa.

Interniran je bil dne 30. marca kurat Ig. Zganjar na Premu. Zaprt je v Trstu. V trnovski dekaniji je vedno manj duhovnikov. V Šmihelu je umrl v Harijah je zbežal, kaplan v Knežaku je zbežal, v Trnovem sta samo dva gospoda in zdaj ga še na Premu ni.

Ciganska nadloga v kamniškem okraju. Pri nas se je zaplodelo toliko ciganov, kakor nekdanj Izraelcev v starodavnem Egiptu. Pa tudi skoraj nasilna, imetna in človeškemu življenju nevarna je ta ciganska zalega. Kakor ti je nekdanj starodavni rokovanec prišel v hišo in ondi sredi izbe zasadi gorjaco in pri tem razodel svoj tirjatve, ravno tako predrzno in samozavestno razodeva sedaj svoje tirjatve. Dočim navaden berač ponižno poprosi za navadne božje darove kakor: kruh, vženo ali ješpren ali sploh kaj sličnega, vzame cigani revolver ali puško v roke in zahteva špeha, mesa, mleka, smetane, masla itd. ali pa grozi celo s požigom. V Zalogu pri Komendi so cigani pri tem nekega moškega krvavo pretepli. Sploh je menda Dobrava, Zalog, Lahovec, Našovec najbolj živahen delokrog teh razbojnikov, pa morebiti se jih drugje manjka, ker se jih ljudje boje naznaniti, orožniki pa itak nič ne store, da zlobni jeziki celo govore, da se jih boje, kar pa najbrž ne bo res. Pozivljamo torej vlado, naj kaj ukrene zoper to zalego, naše orožnike pa vzpodbujamo na hvaležno nalogo. Upamo, da bodo storili svojo dolžnost, če ne si pomagamo sami po ameriškem načinu.

Over the Top. — Do cilja bomo dospeli, če pridobi sleherni izmed nas enega novega člana (to) K. S. K. J.

POLOŽAJ V KOROŠKEM GLASOVANEM PASU B.

LJUBLJANA. Iz Celovca se poroča: Izšel je uradni razglas glede vrnitve beguncev iz pasu B v pas A, v katerem je točna navedba, katerim beguncem je dovoljena povrnitev. S tem razglasom, ki je tudi na raznih krajih v pasu B nabit, je spлавil vsi Celovčanov po vodi, da se bosta oba pasu združila v enoten pas, in bogatejši so zopet za eno prevaro s strani voditeljev poulične hujskačije druhali, ki danes se na povleje kriči proti Jugoslaviji, a bo jutri kričala proti Avstriji. Treznost misleči ljudje se vedno bolj zgražajo nad kliko, ki se danes napenja zadnje moči, da bi vsaj v Celovcu še vzdržala simpatije do Avstrije. V živo jih je zadela vest, da o združitvi obeh pasov ne more biti govora prej, dokler se pas B ne odloči sam za priklonitev k Jugoslaviji, a ravno tako v živo jih je zadela vest avstrijskega finančnega ministrstva, da imajo vsak mesec 2 in pol milijarde kron deficita. Kam to pelje, mora videti vsak le količikaj trezno misleč človek, in pravici na ljubo povedano, oni to vidijo, oni to vedo. Vedo, da se bližajo z brzim korakom prepadu, iz katerega, če se enkrat ta, ki sam nima veliko, ne dobi nič za avstrijski denar, on-hoče imeti blago ali pa tuji denar, zvrnejo vanj, ni izhoda. Od kmeta tega vsega že tudi primanjkuje. Iz Jugoslavije tihapatiti je teko in nevarno, ker straže, ki stojijo na meji, imajo puške, iz katerih ne leti fižol ampak svinčene kroglice, če se tihotapec na večkratno povelje "stoj!" ne ustavi. Tak žalosten dogodek se je dogdil ponoči od 8. na 9. marca t. l. Obzabovanje vredno je dejstvo, da je bila žrtve mlada deklica v najlepši dobi, ki je plačala kaznivo dejanje z življenjem. Nahajala se je v družbi tihotapecov, ki so v temni noči poskušali spraviti precej živčeva z pasu "A" v pas "B" in se pri tem paslužili orožja, ter brez povoda streljali na stražo, ki jih je 4krat opomnila naj se ustavijo, ali pa krenete nazaj, od koder so prišli, a potem šele, ko so oni pričeli streljati, oddala strel proti protu gruči in po nesreči zadela ravno mlado dekle. Isto noč se je dogdil enak slučaj pri Žreku, kjer je svojo predrznost plačal z življenjem možki, pri katerem se je našlo poleg mnogo živečih tudi orožje, ki ga je vporabil proti straži. V Celovcu je zavrelo. Hujskači so klicali na pomoč nebasa in pekel proti "Jugoslovanem divjakom" in res so vzdignili medzavezniško misijo, ki se je šla pripraviti na lice mesta, kaj se je prav za prav zgodilo. Ali gospodje Angleži in Francozi so protokolično izjavili in potrdili, da tuji francoški in angleški vojak ne bi drugače postopal kakor je postopal v obeh primerih jugoslovenski vojak, ki ni prav čisto nič divjaku podoben, ampak je bolj vzor vojaku, kakršnih gospodje hujskačev Celovcu najbrže še nikoli videli niso. Celovski hujskaški gospodje, bi pač, naši vojaki in mi sploh le tedaj ugajali, če bi se jim na slepo pokorili, in jim polni žepi in trebuhe, kakor svecasno pod avstrijsko upravo. Tisti časi so pa minuli, in da se ne bodo nikdar več vrnili; bomo že mi sami skrbeli.

Dr. Lemasch, Schumi, Lackner, dr. Reinlein, dr. Franzl, dr. Dvorak, Artinak, Keuschnigg, Riedl, Raab, dr. Doerflinger in Paulitsch sedaj besede, da se od jezera kar penijo, a ljudstvo jih prezira in pravi: Le fessite, saj ne boste več dolgo, ker če ne bo trpljenja kmalu konec, poznamo vas, ki ste krivi našega gorja in bomo z vami tudi ob svojem času obračunali. Če bi ti gospodje šli med ljudstvo, bi slišali, česa jih doži, in hitro bi jih minila volja za nadaljnjo hujskanje. Bili bi prvi, ki bi podpisali prošnjo za priklonitev k Jugoslaviji, in s tem rešili ljudstvo pogina oziroma popolnega propada. Ni dovolj, da so prodali del Koroške Italijanom, ker je ravno nemški narod najbolj proklinjal; ni dovolj, da mora sedaj narod bivajoci v pasu "B", te gade gojiti, hraniti in drago plačevati; ti gospodje so najeli ob jezeru kar tri vile na novo plebišcitno komisijo, katero bodo treba bogato oskrbeti z živčezem. Od kod? vprašamo to gospodo, ko mi niti vsak dan konjskega mesa nimamo. Ne mislite, da vam ljudstvo še kaj verjame, ker v mestu je vse tako napeto, da se z vsakim

dnevom pričakuje obupen klic: Jugoslavija, pomagaj nam izgnati to zalego, ki nas hoče popolnoma uničiti! Na prodati za par judezevih grošev našim sovražnikom, ki komaj čakajo da bomo zrelji za kolonijo. Ta čas ni več daleč, ker mir ni še ratificiran, a če bi bil danes, bi se vršil plebiseit šele čez 3 mesece in 3 tedne, to je v času, ko bomo že vsi od lakote pocepali, izvrženi gorimenovalne gospode, ki že skrbe, da jim je skleda vsak dan trikrat na naš račun polna. Od samih fraz in nesramnega zaničevanja v "Freie Stimmen" in "Kaer. Landmanschaf" ne bomo sili, a Celovčani so izgubili pri naših sosedih ki nam hočejo le dobro, še tisto malo kredita, ki so ga dosedaj imeli.

Belgrad, Beli grad ali Beograd? — Socialen ali socialen? Naše časopisje ni edino glede vprašanja, kako naj se piše ime naše prestolice. Mi beremo dan za dnem "v Belgradu", "v Bellem gradu" in "v Beogradu". Prijatelj našega lista se je obrnil na prof. dr. A. Breznika v Št. Vidu, ki je spisal slovensko slovnico in slovenski pravopis, ki izide v kratkem, s prošnjo, naj pove o stvari svoje mnenje. Kako bomo pisali po njegovem pravopisu? G. profesor je rekel, da je pisati Belgrad iz tehe vzrokovi: 1. to je stara srbska oblika iz katere se je razvila poznejša oblika Beograd. Torej ni resnično, da bi bila oblika Belgrad — nemškega izvora. — 2. Oblika Belgrad smo mi Slovenci prevzeli že davno in je pri nas tako ukoreninjena, da oblike Beograd sploh nikdo med ljudstvom ne izgovarja. — 3. Pravtako je nevdružna tudi oblika Beli grad, kajti iz te oblike bi se moral izvajati pridevnik "belograjski", kakor pa nihče ne govori in — vsaj dosedaj — hvala Bogu tudi nihče ne piše. Sklanja se seveda Belgrad, Belgrada. — Prosimo torej vse naše dopisnike, da pišejo odslej samo te oblike. — Glede oblike "socialen" in "socialen". Enako seveda tudi slične tuje latinskega izvora. — Enoten pravopis nam je res krvavo potreben. Še večja različnost pa vlada v tem pogledu med Hrvatji. Kdor se čudi, da je tako težko, disciplinirati Jugoslovane za skupnost, naj se ozre samo na naše pravopisne razmere. Tu razcepjenost v malem, tajn v velikem. "Slovenec."

NOVI JUGOSLAVENSKI KABINET.

Med 19 ministri sta dva Slovence

Washington, D. C., 19. maja. Informac. biro kraljevstva SHS. je prejel iz Belgrada sledeči kablogram: Prestolonaslednik Aleksander je sprejel ostavko kabineta Stojan M. Protiča, ter je dne 18. maja potrdil sledečo novo vlado: Ministrski predsednik g. Dr. Milenko Vespič. Minister za ustavotvorno skupščino in izjednačenje zakonā g. Stojan M. Protič. Notranje zadeve: g. Ljub. M. Davidovič. Promet: g. Anton Korošec. Pravde: g. Marko Trifkovič. Finance: g. Kosto Stojanovič. Zunanje zadeve: g. Dr. Ante Trumbić. Gradbe: g. Joca Jovanovič. Prosveta: g. Svetozar Pribičević. Poljedelstvo in vode: g. Dr. Velizar Jankovič. Trgovina in industrija: g. Močilo Nincič. Agrarna reforma: g. Križman (morda tudi Slovenec?) Vojsna in mornarica: gen. Branko Jovanovič. Pošta in brzojavi: g. Mate Drinkovič. Gozdarstvo in rudniki: g. Ivan Kovačič. Zdravstvo: g. Zivoj Rafajlovič. Socialna politika: g. Dr. Vekoslav Kukovec. Prehrana in obnova zemlje: g. Risto Jajič. Op. uredništva: Iz gornjega poročila je razvidno, da sta v novem kabinetu SHS. Slovence Dr. Anton Korošec in Dr. Vekoslav Kukovec. Dr. Korošec je bil že parkrat član prejšnjega kabineta; na novo je imenovan samo Dr. Vek. Kukovec, bivši državni in deželni poslanec za celjski okraj na Spodnjem Štajerskem. Dr. Kukovec je pristal liberalne stranke po poklicu odvornik in je bil rojen blizu Vojnika v savijski dolini.

Razne stvari.

Mačka rešila smrti 9 oseb. Meseca februarja t. l. se je pripetila pri Grangemouthu na Škotskem sledeča zanimiva dogodba: V tamošnjem pristanišču je stala usidrana ameriška tovorna ladja "Lake Eliko." Nekega večera se je odpravilo 11 mornarjev te ladje z malim čolnom na suho. S sabo so vzeli tudi ladijsko mačko "Tabby-a". Vračajoč se na ladjo je zajel te mornarje hud vihar, ki jim je vgasnil edino luč ter prebrnil čoln z mačko vred. Dva izmed njih sta takoj zginila v valovih, ostalih devet pa ni vedelo v kateri smeri se nahajajo njih ladja. In glejte, pri tej priliki je pričela mačka plavati ravno v drugo (pravo) smer, mornarji pa za njo. Mačka je imela tako dober instinkt kje ravno se nahajajo ladja, da je končno vseh 9 mornarjev srečno pripeljala na ladjo. V znamenje hvaležnosti, so dotični mornarji kupili tej mački dragocen ovratnik in tudi skrbijo za to, da ji ni treba več podgan loviti.

Bolezen pri korenini ozdravljena. Nekdo je dolgo bolehal; zdravnik in bolnik mu reče nejevoljen: "Gospod doktor, to vse skupaj ni nič; če ne primete moje bolezni pri korenini, bo vse zastoj." "Prijatelj! mi odgovori zdravnik, 'to so tudi moje misli', in udari s palico po bokalu, ki je na stranski mizici stal, tako da se je vino na vse strani razlilo pa reče: "Zdaj sem odbil vaši bolezni korenino!" Bolnik ga je razumel in kmalu ozdravel.

Država s 55 prebivalci. Na severovzhodu Sardinije vidimo mal otokec Tavolara. Dolg je 10 km, 2 km pa širok. Leta 1910. je bilo na otoku ljudsko štetje, našli so 55 prebivalcev. Leta 1836. je podaril sardinski kralj Karol Albert prebivalcem otoka samostojnost. Volili so kralja, ki je kot Pavel I. kraljeval do 1882. Tedaj je umrl. Najbrže pa njegovo kraljevanje ljudem ni prijalo ali pa so mislili, da ne morejo dobiti vrednega naslednika, zato niso izvolili nobenega več za kralja. Volijo pa predsednika za dobo 10 let. Pečajo se z rezo ovac. Ali je bila ta republika tudi zamožna v mrežo svetovne vojne, nismo čitali nikjer. Gotovo se bodo tudi ti republikanci potegovali za kako pridobitev ozemlja!?

Židje na Ogrskem. Leta 1857. je bilo na Ogrskem 407.798 židov, l. 1898. so jih pa našli že čez 700.000. Pred vojsko je bilo od 17 milijonov ogrskih državljanov precej nad 1 milijon židov. V Budapešti je bilo pred dobrim polstoletjem 20.000 židov, danes jih je tam več 160.000. Vsa trgovina, obrt, vse banke so v židovskih rokah. Izmed velikih budimpeštanskih mlinov, ki so nam pred vojsko dobavljali ogrsko moko, je samo eden krščanski. Največ židovske zalege pa je med Slovaki. Koliko je pohlevno slovaško ljudstvo prestalo pred židovskimi krvososi. Vsako leto so se izseljevale cele trume obubožanih Slovkov iz rojstnega kraja v tujino, posebno v Ameriko.

Finančni položaj Italije — obupen. Celokupni vojni in državni dolgovi Italije so znašali de konca leta 1918. čez 70 milijard lir. V tekočem letu so preračunjeni državni izdatki na 32 milijard 659 milijonov lir, vsi državni dohodki na 8 milijard 461 milijonov lir, torej znaša državni primanjkljaj v enem samem letu čez 24 milijard lir.

Domovina raznih vrtnih zelenjav: Hren so pričeli pridelovati na Angleškem; melone (sladke buče) so doma iz Azije; breskve v Perziji; kolerabo so prvi pridelovali Rimljani; majaron je doma na Portugaljskem; fižol je iz Egipta; grah je iz Južne Evrope; oreh je iz Perzije, Kavka in Kitaja; hruške so pričeli Rimljani cepiti; ešernje prihajajo iz Azije; česen prihaja iz Sicilije; spargeljni iz Anglije; paradizniki iz Južne Amerike; peteršilj je egiptovska rastlina; jabolka so rimljanskega izvora; čebulo so pridelovali stari Egipčani že 2000 let pred Kr. r.; citroni (limone) so prvi gojili stari Rimljani.

V BLAGHOTNO POJASNILO.

So. Chicago, 19. maja. Še enkrat šelim naznaniti v tem dopisu, da imam na razprodajo vse blago v svojem "General Merchandise" Store. Če veseli katerega Slovenca ali Hrvata nadaljavati moj "biznes", naj se oglasi pri nas, ali naj telefonira! Vzrok razprodaje niso — družinske razmere! **FRANK IN ANA CHERNE,** 9534 Ewing Ave. So. Chicago. Phone: So. Chicago, 1248. (Advertis.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem sorodnikom, znancem, in prijateljem prežalostno vest, da je dne 8. maja 1920 ob 2. uri popoldne moja ljubljena soproga **Angela Rauch, roj. Tekavec** po kratki in mučni bolezni v Gospodu zaspala v najlepši starosti 34 let.

Pokojna je bila doma iz Gorenje vasi pri Ribnici na Kranjskem po domače Miheveva. Bila je članica dr. št. 45 v East Heleni Mont K. S. K. Jednote, Hrvatske Zjednice v Roundup, Mont. in dveh angleških društev. Pogreb se je vršil 12. maja iz slovenske cerkve na pokopališče. Za pokojno je opravil tukajšnji duhoven Rev. Thomas Tenessy po katoliške in cerkvene obrede in sv. mašo.

Pokojnica je bila tihega značaja in priljubljena, med znanci in prijatelji. Tukaj zapuščka mene, svojega očeta in mater enega brata, eno sestro in dve sestrični. Tem potom se prisrčno zahvaljujem vsem, ki so jo spremlili k zadnjemu počitku. Hvala dr. št. 88. J. S. K. J. katero je darovalo krasni venec; in-ga položilo na krsto, in hvala vsem tistim, ki so ji darovali krasne vence, in ki so jo obiskali na mrtvaškem odru.

Tebi nepozabljena soproga naj bo lahik ameriška zemljica. Zapustila si me za vedno, in počivaj v miru! Vidimo se zopet nad zvezdami.

Zalujoči ostali: **Martin Rauch, soprog, Peter in Neža,** stariši, **Edvard, brat, Stefanija,** sestra. Sestrične: **Neža,** omožena **Komac, Franciška,** omožena **Zobec.** Roundup, Mont., dne 14. maja 1920.

ZAHVALA.

Predzadnjo nedeljo dne 16. maja je vzprizorilo Slov. Samost. Podp. Društvo "Vitezi Sv. Jurija" v Waukeganu lepo gledališko predstavo "Štampihar mlajši", pri koji je iz prijaznosti sodeloval naš vrli Cerkevni pevski zbor. Vsa prireditve se je izborno obnesla.

Vsled tega izrekam tem potom v imenu gorimenovalnega društva lepo zahvalo igralkam ter igralcem za njih trud in požrtvornost; najlepša zahvala pa gre vrlemu Cerkvenemu pevskemu zboru pod vodstvom pevovodje g. Leopold Kunsta. Ne morem tukaj opisati s kakim veseljem in navdušenjem smo poslušali mило ubrane glasove pri nastopih. Živel torej Cerkevni pevski zbor! Živela slovenska pesem! Pri tej priliki nam je ta zbor zapel sledeče pesmi: "Oj z Bogom ti planinski svet." — "Nazaj v planinski raj." — "Pri zibelci." — "Lepa si spomlad zelena", "Zvonikarjeva" in "Mlatiči." —

Zboru kličem: Le tako naprej, kajti to dela čast in ponos Vam, pevovodji in naši nasebini. Hvala Vam še enkrat! Dalje se zahvaljujem Miss Mary Zalar, ker se je trudila pri prodaji sladoleda in Miss Ursuli Slana za takookusno prirejeno špehovko; — deklicam pri prodaji srečk. Končno lepa hvala vsem vdeležencem ki so nas posetili v tako velikem številu in s tem pripomogli do boljšega uspeha. **Frank Kozina,** predsed. Waukegan, No. Chicago, Ill. dne 20. maja 1920. (Advertis.)

NA POLJANI.

Povest. Spisal Ksaver Meško.

(Nadaljevanje.)

"Zasluzim vsaj za se!" — A v resnici ni imel niti za se dovolj. Ker vedno pogosteje je posedal pogostilnicah. Takoj je prišlo pomanjkanje. V pisarni so ga gledali po strani in nezaupljivo, ker je prihajal v njo zaspan, polpijan, zanemarjen in umazan, in ker je dejal zanikrno in brez vneme. Navsezadnje so ga odslovili, zapodili. In vrnil se je domov.

Resnično, nihče bi ne prerokoval tega, ko ga je peljal pred leti hlapca v jesenskem jutru prvikat od doma v tujino. Le usoda, seveda, ob cesti, zroča z mračnim ošesom za odhajajočim in na ona, ki ga je poslal brez ljubezni in brez nemirnega drhtenja v sreu v tujino, je videla vso pot, končajočo v žalosti. In pisala je z nagubanim, mračnim celom žalostno povest izgubljenega življenja, evata, usahlega brez sadu, ker mu ni zalivala ljubezen. Ali res ni mogoče, da vzbrsti še kdaj? Kdo ve, kakšen konec piše usoda...

Železnika je težko zadel ta udarec. V sree ga je ranila sramota, da je opešal sin, ki je upal bolj in bolj vanj, da se povzdigne visoko in podpre tako tudi Trato. Srdilo in morilo ga je spoznanje, da se je varal v lepem upanju.

"Zaupal sem v te, a varal si me upanje in mi delaš še sramoto." Srd in sovraštvo sta govorila iz vsake besede, iz vsakega pogleda. A Vendelina nista ostrušila. Prezirljivo je gledal pred se in se je smehljaj zaničljivo in bridko.

"Upali ste! A je mogoče upanje, kjer ni ljubezni? In koliko ste mi dali te? Izračunajte sami."

Oče je vzkipeł. Tem globlje je zadelo bridko očitjanje, ker je bilo resnično. "Ljubezni hočeš? Prokletstvo si zaslužil."

"S čem? Da sem vaš sin? — Ali s čem? Da sem šel v tujino? Ali me niste vrgli v nje? Samo, da bi vam ne bil na poti, da bi vam ne trebal dati ljubezni. Zdad se mašuje vaša sebičnost, vaša brezsrčnost. Zdad vam sem na poti in vam ostanem."

In ostal je. Ker kam bi naj šel? Izvrglo ga je iz sebe življenja valovanje — ker je bil prelahak, za mašek, ki ni našel mesta. Na stran ga je vrglo življenje: naj životari dalje, kakor zna in more, ali naj pogine — usoda, življenja gre mirno svojo pot dalje.

Ostal je in je posedal po gostilnicah in je pil in se je družil z vsakim, ki ga je prinesla sreča ali nesreča v dolino. Ko ni imel denarja, in to je bilo zelo pogostoma, in ko ni našel v krčmah nikogar, ki bi mu plačeval pijačo, je blodil po dolini in gori po hribih, in je obiskoval znane hiše. Vedeli so, čemu je prišel, in so mu dajali piti. Ne vedno z veseljem, a da se ga vsaj odkrižajo.

Tako je živel brez dela, brez truda, lačen večih, žejen še večkrat, ljudem danes v zabavo, jutri v nadlego, jezo, v žalost in v bridkost domačim.

Največ bridkosti in žalosti je bilo v sreih Vilminem in Tinkinem. Iz ljubezni je poglala ta žalost, porodila se ni sami iz ponosa in prevaranega upanja kakor pri očetu, ampak iz resničnega sočutja. Očitli mu nista nikoli z ostro, trpko besedo, ki bi zadela v sree in bi ranila. Prosili sta ga s sestrinsko nežnostjo, oklepali sta se njegove duše z mehkljimi rokami, da ga zadržita od prepada in popolne pogube. Posrečilo se jima je kdaj za dan, za dva, za več malokdaj.

Ko je odšla Vilma izgnanka s Trate, je vzela skrb za brata, strah za njegovo usodo s seboj.

"Kako je z Vendelinom?" — se je ponavljalo v pismih na Tinko redno tesno vprašanje. "Izročil mi, da ga prosim z vsem srčem, naj se varuje in naj misli na se, na nas in na rajno mamico. Molim vsak dan zanj, molim tudi Ti, predrag. Tako mi je težko sree zaradi njega. Pozabita bi svo-

je nesreč, a njegova me umori. Ko bi pomagal Bog dobrotni..."

Izročila mu je Tinka tople besede, hrepenelce prošnje sestrine. Pogledal je plašno kakor otrok, zavedač se greha. Bil je v zadregi, a nikoli ni odgovoril s sirovo besedo kakor očetu. Čutil je: iz ljubezni izvira skrb, iz ljubezni opomin, iz trpečih sre vdane prošnje. Teško je bilo sree — a nazaj, se mu je zdelo, ni mogoče.

Prišel je včasih od drugega konca fare Aleš Horvat, istotako izgubljen študent, služec zdad za hlapca pri bratu na očetovem domu. Včasih je res delal doma, a pogosteje je blodil romal križem po fari, in po sosednih farah. Pisal je ljudem pisma na sine in hčere v tujini, prošnje na sodnijo, tožbe, kar je kdo hotel, kar je plačal kdo.

Prišel je in takoj sta krenila v krčmo in sta sedela tam in pila, dokler je dajal gostilničar. In razgovarjala sta se in sta govorila čudno — "učeno in neumno" včasih, kakor so sodili ljudje, lepo drugkrat, kakor bi brala psalme ali Skrivno Razodenje iz sv. pisma. Ko sta prešetala življenje od resne in od leve, od konca do kraja, je naslonil Vendelin glavo od roke in je menil napol vdano napol ogorčeno nad nemilo usodo: "Kakor kamen je človek, kamen, ki pade v vodo in pada, da se pogrezne v blatnem dnu."

Umolknila sta. Zamislila sta se in sta sedela z resnimi, mračnimi obrazi ob mizi: kamena, ki sta padala in sta se pogrezala na dno življenja.

Ali je pač še moč na svetu, ki bi ju dvignila?

A glej, kdo je stopal ob tihih, sanjavih večerih sam sameat po pešpoti za vasjo, ob gozdovih, in je pel pred se poltino pesem? Polna miline, polna mladostnega hrepenenja je bila pesem, kakor kipeča iz najbolj zdravoga, s krepkim življenjem prošetega, z velikim lepim upanjem prenapolnjene sree. A glej, prišel mu je ne nadoma naproti vašan, vračajoč se s polja, iz gozda morda. Niti opazil ga ni samotni pevec, tako se je bil pogreznil v mehkost in v sladkost pesmi, iz zlatih spominov in blestečih nad spletene. Prestrašil se je, ko je zapazil nenadno ob sebi neprijazen obraz, dvojje prezirljivih oči, motrečih ga lokavo.

"Aha, postopati in popevati je lažje nego delati!" Zaničljiv je bil glas, zlovoljen, namenjen, da rani. Tesno, kakor bi se nameraval z namenom zediti ob njega in bi našel v tem povod za prepir, je šel mimo njega lokavi neprijazne, sirovi zaničvalec, in mu je zalučal za slovo še v obraz: "Izgubljeni študent!" — Vagabund!"

omlčal je Vendelin; a vedel ni, zakaj mu je ranil mož v neumljeno besedo sree, ki mu ni storilo žalega nikoli. Zakaj je napolnil pač hipoma z bridkostjo in z žnevom dušo, kopajočo se še ravnokar v milini in v mehkości?

Trate se je izogibal nesrečni sin Tratin bolj in bolj. Večkrat ga ni bilo domov po tedne. Morda ga je zadrževal sram, morda ga je odtraval srd nad domom in nad bratom. A zelo mu je odtujila domačijo tudi nova gospodinja, žena Petrova. Ker čutil je, da mrzi tudi njega, kakor mrzi ali celo sovraži vse na Trati.

Najbolj je sovražila, kakor je spoznal Vendelin kmalu, starega Tratinika. Ostro oko ženskino je prodrlo pač kmalu v njegovo sree in je videlo, da je tam izvor vse nesreče Tratine, vzrok umiranja Tratinoga. Umevalo je tudi nelep, računajoče upanje Železnikovo.

"Fej, iz kako nizke sebičnosti ste me navezali na ta prokleti dom in ste mi uničili življenje!"

S sovraštvom je govorila in s strastjo in ponižno je molčal Tratinik, tako ponosen poprej, tako bahat in močan. Zdad je čutil pač greh, ki je bil tako velik, da ga je podrl povsem tlom. Videt je

krivico, storjeno iz računajoče in preračunjene prekanjenosti, in ni imel moči, da bi vračal srd grdom. Ker preveč je bilo krivice...

A zdad so bile preslabotne njegove roke, da bi jo zadržal in bi zabranil s tem smrt! Tratno vsaj za nekaj časa še. Grešil je nad domom, ko je imel moč. Ni dal prostora v sreu boljšemu spoznanju, še manj kesu. Pripoznan bil lahko v zadnjem hipu: "Grešil sem nad vami! Ne hodite!" A ponos mu je zapiral usta; ljubezni pa ni bilo, ki bi jih odprla s silo, ki bi odprla sree in bi jih poklicala nazaj. Tako so šli...

Grešil je na dom, zdad se mašuje greh. Zdad ne more zadržati ne zadnje, bežajoče iz doma pred pogubo in pred smrtjo. Ker greh mu je vzela vse moči nad domom, vse moči do sree.

Tako je odšla Tinka izpod rodne strehe. Peljala se je dol po cesti in se je ozrla vsake po minuto. Vse rdeče so bile oči od solz. Ob svoji hiši je stal Ivan in jo pozdravil, ko se je peljala mimo. In v mislih ji je naročeval stotisoč pozdravov na sestro. V gozdu za njuyami je prežal, skrit med prvi mdrevjem ob nji, Vendelin. Ko se je skrtil voz za ovinkom, je padel na zeleni mah in je zahtel bridko in obupno kakor na smrt bolno dete. Na dvočišču Tratinem pa je stal oče, Matevž Železnik, mož iz železa, a postaran v malo letih in sključen. In glej, s solzami se je boril... Stegnil bi roko, pridržal bi odhajajočo, a vedel je: ni mogoče! Grešil je na domu in na deči. Zdad se mašuje greh...

Tako je odšla Tinka. In Trata je bila mrtva...

Petra je sovražila in prezirala. Govorila je z njim kakor s hlapcem. Včasih se je uprl. A poklicala je hlapca, je zapovedala napreči in se je odpeljala v trg k očetu. Ves teden je ni bilo nazaj. Tako je strla hipni upor možev. Prišel je za njo in jo je prosil kakor od gladi mroči kruha, naj se vrne. Res, včasih se ji je posmehal, in je odhajala... "Idi! Sem vsaj prost!" — In res se je razveselil v sreu, da bo vsaj brez nadzorstva in lahko popiva po svoji volji. A v gostilnici so ga zbadali v pijanosti še oni, ki jim je plačeval sam pijačo. Doma pa je videl same očitajoče, nevoljne obraze. Tako si je zaželel spet soproge. Ponižal se je in je šel, spokoren grešnik, spet po njo.

(Dalje.)

Poslušajte se lepih nagrad za pridobivanje novih članov.

IŠČE SE
Mihel Antonich, član društva sv. Janeza Krstn. št. 14 K. S. K. J. v Butte, Mont. Pred enim letom je živel v Naturite, Colo.
Ako kdo izmed cenjenih rojakov ali članov K. S. K. J. zna za njega, prosim, da ga naznani na: Joseph Antonich, 515 So. Warren Ave. Butte, Mont. ali pa na tajnika drg št. John Doleno, 2128 So. Mont. Str. Butte, Mont.

POZIV
Uredništvo "Glasila K.S.K. Jednote" bi rado zvedelo za naslov rojaka Frank Novak ki je živel pred 9 leti s svojim sinom v Jolietu, Ill.
Kdor ve za njegovo sedanje bivališče, naj ga blagohotno naznani, ali naj se pa dotičnik sam pismeno oglasi.
"Glasilo K. S. K. Jednote"
1951 W. 22 Place Chicago, Ill.

IZŠEL JE
Angleško-slovenski besednjak.
(English-Slovene Dictionary)
25.000 angleških besedi tolmačenih na slovensko. Knjiga obsega 273 strani. Cena \$5.00. Sestavil Dr. F. J. Kern. Naroči se na sledeči naslov:
DR. F. J. KERN,
6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pošljite Postal ali Express Money Order, ček ali denar v registriranem pismu.

PROŠNJE IN IZJAVE
za dobavo pravnih listov iz stare domovine...
IVAN ZUPAN,
1951 W. 22. Place, Chicago, Ill.
Pišite za pošto.

KAD BI ZVEDEL
za svoje bratrance (kuzine) Špehar, iz Dječine na Dolenjskem, po domače Zejanovi.

Naj se zgledi tudi Ivan Miheč, iz Blaževca, po domače Jakupčev, ker imam vsem važne stvari za poročati. Ako pa kedo drugi izmed rojakov ve za njihove naslove, naj mi jih blagohotno naznani, za kar mu bom zelo hvaležen.

Josip Miheč, 1849 Alport St. (rear) Chicago, Ill.
Opomba: Jaz sem doma iz vasi Sedevac št. 17 po domače Petričev.

NA DEŽELO!
Pozor Slovenci v zaduhlih in zaprašenih mestnih zidovih! Ako se želite fino prezračiti v zeleni, divni naravi kar bo koristilo Vašemu zdravju, obiščite rojaka Anton Mladič-a, v krasnem Algonquin-u, Ill., 45 milj od Chicaga na severozapadni strani. Izberite si ta kraj za letošnje počitnice.
Tukaj je izvrsten ribolov v Fox reki; pri meni dobite čedno prenočišče, izborno domačo hrano, ter kristalno studenčnico. V mojem letovišču je vsako soboto godba in ples. Krasnizleti po senčnatih gozdih so vsakemu na razpolago.

Vlaki iz Chicaga vozijo 4 krat dnevno in sicer ob 7. in 11. dopoldne, ter ob 3. in 5. pop. z Northwestern postaje. Za avtomile vzemite prago: Milwaukee Ave., Rand Road, Barington, Algonquin.—Pišite mi, kedaj pridete.

ANTON MLADIČ,
River Road, Algonquin, Illinois.
Telefon: Algonquin 10.

Začimbe, zelišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera priporoča magr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station NEW YORK CITY.

Našim Jugoslovanskim prijateljem iz Chisholma Minnesota in okolice:

Vsled velike prezidave in popravkov našega navadnega bančnega poslopja, smo se začasno preselili v poslopje ravno čez cesto od pošte. V tem poslopju ostanemo kake štiri mesece, dokler ne bo naš bančni urad prenovljen ter popravljen. Vse Jugoslovane iz Chisholma, Minn., in okolice uljudno vabimo, da bi se posluževali naše banke. Zapomnite si to, da ima vaš rojak J. Osbolt pri nas samo en posel in ta je, da točno, prijazno in v zadovoljnost postreže vsem onim, ki se obrnejo nanj.

Banka odprta od 9 do 3. Ob sobotah zvečer tudi od 7. do 8. ure.

FIRST NATIONAL BANK, CHISHOLM, MINNESOTA
Gust Carlson, preds.
G. L. Train, blagajnik.
R. Maturi, podpredsed.
J. Osbolt, pomož. blag.

Vabilo.
SLOVENSKO DRAMATIČNO DRUŠTVO V CHICAGO, ILL.
vprizori v nedeljo popoldan 6. junija t. l. v dvorani Č. S. P. S., 1126-30 W. 18. St.
socialno dramo

NA DNU,
slika v 4. dejanjih. Spisal Maksim Gorkij. — Prevel Pavel Golja.

OSEBE:
Mihail Ivanov Kostiljev, posenetnik nočnega asila...
Vasilisa Karpovna, njegova žena...
Filip Godina...
Mary Udovica...
Joni Kraus...
Valentin Stebe...
Frederik Zalaznik...
Frank Udovik...
Mary Archin...
Ivan Molek...
Minka Aleš...
Francis Tauter...
Skaloslav Stirmički...
John Potoknik...
Charles Vesel...
Ivan Molek...
Martin Judič...
Joe Kocjan...
Martin Miheč...
Anton Fur...
Moski, senške in otroci...
Režiser: g. Charles Vesel.

POTEK IGRE.
Van štiri dejanja se vrše v nočnem asilu (prenočišču) v kletji Mihaila Kostiljeva v največjem delu mesta. V prvem dejanju se pojavijo stari romanski filozof Luka, ki nahuje promadleni Akteja, da je nekje zdravišče, v katerem si lahko ozdravi svoj, od alkohola zastrupljen organizem. Prizori, ki se sudejo okrog stikavskega Klešča, v romane zmagajnega Nastje, izhajajočega gospodarja, ljubimca Vasiline in jetične Ana, se razvijajo drug za drugim. Vri se glatja. V drugem dejanju se odpira pretresljiv prizor, ko kat Vaska odjave gospodinj ljubezen in skoraj zadavi gospodarja, medtem ko v trenutku največjega truba in togoviljenja pijancev in kvartopircev umre Ana, od vseh zapuščena. Vri se zvečer.
V tretjem dejanju fantazira Nastja o svojih ljubečih, ki žive je v njenih knjigah. Roman Luka pregovori Nastjo, da se oddiži za beg z Vasko, toda gospodar Kostiljev prepreči beg in Nastja je silno tepeana. Vaska, razpulen jezo, ubije gospodarja. Vri se pred večerom.
V četrtem dejanju se izgubljene duše na dnu človeške družbe svedočajo svojo obupnega položaja. Rade bi se iskopale iz blata, ali je prepričani? Luka je izgubil in v njih je odšla njegova lajnjava tolažba. Tolajšiti se bučejo snani s pijačo in petjem, toda v trenutku, ko se umirijo, pride novica, da se je Akter obesil na dvorišču. Noč in veter tuli.

Prifetek predstave ob dveh popoldne. Po igri prosta zabava in ples. Pri predstavi in plesu svira Peter Ahadijev orkester.

Vstopnina za odrasle 75c. Za otroke od 6. do 14. leta 15c.

DENAR V STARO DOMOVINO
Danes pošljemo:
1,000 kron za \$ 9.00 | 500 lir za \$27.50
10,000 kron za 80.00 | 1,000 lir za 55.00
Denar pošljemo po pošti, ali banenem draftu.
Vse pošiljatve garantirane.
Anton Nemanich & Son, 1000 N Chicago St., Joliet, Ill.

Pošiljam denar v staro domovino
potom ene najsolidnejših bank v LJUBLJANI.
Ker so gotove banke v Zagrebu izplačevanje denarja zadrževale po več mesecev, radi tega sem otvoril čekovni račun z eno najsolidnejših bank v Ljubljani in pošiljam nakazila naravnost na to banko, ki izplača denar takoj po prejemu mojega naznanila. Iz potrdil, ki sem jih prejel od oseb, katerim je bil denar poslan, je razvidno, da je bil denar izplačan med 4 in 5 tedni od časa ko so bila nakazila poslana iz Jolietu.
Ce želite, da se denar v najkrajšem času izplača Vašim sorodnikom ali prijateljem v stari domovini, obrnite se na nižje podpisane. Sedaj pošljem K 1000 — za \$8.00.
Vse pošiljatve so garantirane. JOSIP ZALAR, Joliet, Ill.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!
Kadar potrebujete nove društvena pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največje slovensko unijako tiskarno v Ameriki, na
NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Ta Vam boče izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okrasnega dela. Osebito vam pripravamo nove Vplacilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem šepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladna Nakaznica za blagajnik za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter potniške. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebna pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po okraih, ali razredih.
Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!
OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

ROJAKI POZOR!
Sedaj zopet zamorete potovati v stari kraj naravnost čez BAZEL, TEST ali pa DUBROVNIK.
Vozne karte zamorete pri meni kupiti iz New Yorka do vseh večjih mest v JUGOSLAVIJI.
Potni listi s potrebnimi potrdili se Vam tu preskrbe hitro in brezplačno.
Preskrbimo Vam tudi vse potrebno, da dobite sem svoje družine in sorodnike.
Za denarne pošiljatve so vse bivše ovire odstranjene in se sedaj vse navadne in brzojavne pošiljatve redno izplačujejo.
Brojzjavni stroški znašajo od \$2.50 do \$3.24 od pošiljatve, ne glede na to, kolika je svota.
Denarne cene so še vedno nestalne, zatoraj jih ni mogoče oglaševati. Moja neposredna zveza z Jugoslavijo mi pa omogočuje pošiljati denar CENEJE, kot kje drugje.
V vsakem slučaju dobite natančna pojasnila hitro in brezplačno, ako se osebno ali pismeno obrnete na storo in pod državnim nadzorstvom se nahajajočo domačo tvrdko:
EMIL KISS, BANKER,
133 Second Ave., Cor. 8th Street, New York, N. Y.
Vstanovljeno 1898.
Sprejema hranilne vloge in plača 4% obresti.

BANČNA TVRDKA
1726 So. Racine Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 4503

JOHN ZVETINA

JAVNI NOTAR
Izvršuje razne listine...
POŠILJA BLAGO V DOMOVINO.

POŠILJA DOLARJE V STARI KRAJ
—IN—
PRODAJE ŠIFKARTE.

Zapiski iz mrtvega doma.

Spisal A. M. Dostojevski.

Prevel Vladimir Levstik.

(Dalje.)

Izraz njegovega lica je bil poln neprestanega, neomajnega samozadovoljstva in blaženstva. Zdi se, da mu ni bilo prav nič žal, da je prišel v katorgo. Ker je bil po stani juvelir, juvelirja pa mesto ni premoglo, je neprestano opravljal juvelirska dela za mestno gospodo in uradništvo. Za to so mu vendarle nekaj plačevali. Pomankanja ni trpel, živel je celo bogato, ali spravljal je denar na stran in posojal na zastavke in obrestih po vsem ostrogu. Imel je svoj lastni samovar, dobro žimnico, čaše in vso obedno pripravo. Tudi mestni Židje ga niso zapustili s svojim znanstvom in pokroviteljstvom. Ob sobotah je hodil z eksorto v mestno Židovsko molitnico, kar je dovoljeno po zakonih, in je živel takorekoč prepevaje, dasi je z nestrpnostjo čakal konca svoje dvanaestletne kazni, da bi se potem "oženi". V njem se je družila presmešna zmes naivnosti, neumnosti, zvitosti, drznosti, prostodušja, plahosti, bahavosti in nesramnosti. Zelo čudno se mi je zdelo, da se mu arestanti nikakor niso posmehevali, marveč so ga kvečjemu dražili v svojo zabavo. Izaj Fomič je očividno služil vsem v razrešenju in vsakdanjo veselost. "On je naš edini, ne dotaknite se Izaja Fomiča!" so govorili arestanti, in Izaj Fomič — dasi je razumel, za kaj gre — se je vidno ponašal s svojim pomenu, kar je zelo zabavalo arestante. V katorgo je prišel na presmešen način; bilo je še pred mano, a pravili so mi. Nekega večera se je po delu nenadoma raznesel glas, da so privedli Žida, ki ga ravno brijejo v stražnici, in da pride vsak trenotek v kasarno. Takrat ni bilo v ostrogu še nobenega Žida. Arestanti so ga čakali z nestrpnostjo ter ga obkolili, kakor hitro je stopil skozi vrata. Podčastnik ga je privedel v civilno kasarno in mu odkazal mesto na pogradu.

V roki je držal Izaj Fomič vrečo z izročeno mu erarno opravo in s svojimi lastnimi rečmi. Položil je vrečo na pograd, zlezal k njej ter sedel po turško, ne dabiš upal koga pogledati. Okrog njega se je razlegel smeh in arestanteške šale, ki so merile na njegovo Židovsko pokolenje. Zdajci pa se prerine skozi tolpo mlad arestant, nesoč v rokah svoje stare, umazane in raztrgane letne hlače in par erarnih cunj za noge kot nameček. Prisedel je k Izaju Fomiču ter ga udaril po rami.

"No, prijatelj mili, že šesto leto te pričakujem. Pogledaj — ali mi daš mnogo za tole?"

S temi besedami je razložil pred njim prenešene eape.

Izaj Fomič, ki ga je bil prihol v ostrog tako preplašil, da si ni ni upal dvigniti oči na to tolpo porogljivih, izkaženih in strašnih obrazov, obdajajočih ga v tesnem krogu, in od plahoti ves čas ni mogel črhni besede, se je mahoma zdrzil ob pogledu na zastave in začel prebirati cunje z rokami. Podržal jih je celo proti luči. Vsi so čakali, kaj poroče: "Rublja mi menda ne daš? A vredne so!" je nadaljeval zastavljalec, mečikaje Izaju Fomiču. "Rublja v srebru ne morem, sedem kopejk pa lahko."

In to so bile prve besede Izaja Fomiča v ostrogu. Vsi so se kar pavaljali od smeha.

"Sedem! No, pa daj vsaj sedem; tvoja sreča! Toda glej, da paziš na zastave; z glavo si mi odgovoren zanj!"

"In tri kopejke procentov, je deset kopejk", je nadaljeval Žid s pretrganim, drhtečim glasom, segaje v žep po denar in oziraje se bojazljivo po navzočih arestantih. Strašno se je bal, obenem pa se mu je hotelo skleniti kupčijo.

"Kako? Tri kopejke obresti — to je za leto dni?"

"Ne za leto, za mesec dni."

"Trd si, Žid. Kako ti je pa ime?"

"Izaj Fomič."

"No, Izaj Fomič, daleč prideš pri nas! Z Bogom."

Izaj Fomič si je še enkrat ogledal zastave, zložil ga in ga spravil previdno v svojo vrečo, vse to ob neprestanem smehu arestantov.

Njega so v resnici vsi nekoliko ljubili, in nihče ga ni žalil, čeprav so mu bili skoraj vsi dolžni. Sam po sebi je bil nedolžen kakor putka; videč splošno razpoloženje do sebe, pa se je včasih celo bahal in korajžil, toda tako neprostovoljno komiko, da so mu takoj vse odpustili. Lučka ki je spoznal v svojem življenju mnogo Židov, ga je pogostoma vlekel — ne iz hudobnosti, nego tako, v zabavo, kakor se zabavajo s psički, papigami, dresariniimi živalicami itd. Izaj Fomič, ki je dobro vedel to, ni bil nikoli užaljen in se je odrezaval s precejšnjo spretnostjo.

"Ej, Žid, nabijem te!"

"Preden ti mena enkrat udariš, te jaz desetkrat!" je odgovoril Izaj Fomič pogumno.

"Proketa nšivee!"

"Žid ti, garjev!"

"Pa naj bom še garjev. Čeprav je garjev, bogat je vendarle; groše ima!"

"Krista si izdal."

"Naj bo po tvojem."

"Bravo, Izaj Fomič je fant! Ne dotaknite se ga, on je naš edini!" so kričali arestantje v grohotu.

"Ej, Žid, knut ti bo mašo pel; v Sibirijo pojdeš."

"Saj sem že tako v Sibiriji."

"Še dalje te pošljejo."

"Kaj, ali tam ni Boga?"

"O, je; ta pa že."

"No, dobro; samo da je Bog in groše pa bo povsod dobro."

"To je fant! Izaj Fomič, ta pa zna!" so klicali naokoli. Izaj Fomič pa se je širokoustil, čeprav je videl, da ga imajo za norea; vseobča hvala mu je povzročala zadovoljstvo, in jel je peti s svojim tenkim soprančkom, da se je slišalo po vsej kasarni: — lalala-lalala! — bogvekak smešen in nelep napev, edino pesem, ki jo je pel vse čase svojega ujetništva, vedno brez besed. Pozneje, ko se je seznanil z mano bliže, se mi je zaklinjal, da je ista pesem imisto napev, ki ga je pelo vseh šeststo tisoč Židov, od malega do velikega, ko so šli skozi Rdeče morje, in da je vsakemu Židu zapovedano peti to pesem v trenutku triumfa in zmage nad sovražniki.

Pred vsako soboto, v petek večer, so prihajali arestanti iz drugih kasaren nalašč gledati v našo kasarno, kako bo praznovan Izaj Fomič svojo soboto. Nedolžna bahavost in nečimernost Izaja Fomiča je bila tolikšna, da je ta občča radovednost veselila tudi njega. S pedantska in še nalašč pretirano važnostjo je pokrtil v kotu svojo majčkeno mižico, odprl knjigo, prižgal dve sveči ter se začel nato oblačiti ob mrmranju tajnostnih besed v svojo rizo — rizo, kakor jo je on imenoval. Bilo je pisano odelo iz volnenega blaga, ki ga je branil skrbno v svojem kovčegu. Na obedve roki si je navezal naročnike, na glavo pa, sredi čela, si je pritrdil s prevezo nekakšno leseno škatljičo, tako da se je zdelo, kakor da raste na čelu Izaja Fomiča čuden in smešen rog. Nato se je začela molitev.

Molil je s pojočim glasom, kričal, pljuval, vrtel se kroginkrog in se obdajal z divjanimi, smešnimi vzmahi. Res je bilo vse to predpisano v molitvenih obredih, da bi sicer ne smelo biti nič smešnega in čudnega, toda Izaj Fomič se je nalašč postavil pred nami ter se gizdalinil s svojimi obredi. Včasih si je mahoma zakril obraz z rokami ter pričel moliti z ihtječim glasom. Intenje je prihajalo čimdalje hušje, dokler ni ves onemogel in skoraj že tuleč povcnil svoje s škatljič ovcene glave na knjigo; toda sredi najhušjega ihtenja se je nenkrat zamesejal in nadaljeval molitev s pojočim, sladkostnim zmagozslavljenjem, kakor da mu je glas oslabil od prevelike blaženosti.

"Ali ga prijemlje!" so se menili arestanti po navadi.

Enkrat sem vprašal Izaja Fomiča, kaj da pomeni to ihtenje in ta svečani prehod v srečo in blaženstvo. Izaj Fomič se je strašno radeval tega mojega vprašanja.

(Dalje.)

Over the Top. — Do cilja bomo dospeli, če pridobi sleherni izmed nas enega novega člana(ico) na K. S. K. J.

Bolečine v križu

so zelo pogosto vsled nerednih ledic. Tak simptom je največkrat prvo znamenje, ki vas opozarja na dejstvo, da ledice in mehur ne delata pravilno. Popravi ju. Rabi

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severovo Zdravilo za ledice), ki je priporočljivo kadarkoli potrebujejo ledice ali mehur tonika. Vzemite ga proti vnetju mehurja in ledic, neohajanja vode, proti odtakanju goste urine, bolečinam pri uriniranju, otečenim nogam, kar prihaja vsled nerednosti ledic. Cena 75 centov in \$1.25 ter 5c in 5c davka. Naprodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Ne čakajte!

Prostor na vseh boljših parnikih je več tednov naprej razprodan, zato ne čakajte do zadnjega tedna, ako ste namenjeni potovati v stari kraj. V vašo korist je, da se odločite za ta ali oni navedeni parnik in si prostor na njem za-arate. Mislite v naprej.

ZA DUBROVNIK-TRST.

- 5. junija — Argentina.
- 8. junija — Italia.
- 19. junija — PANONIA.

ZA HAVRE ALI CHERBOURG.

- 27. maja — Rochambeau.
- 29. maja — La Lorraine.
- 2. junija — La Touraine.
- 5. junija — La Fayette.
- 9. junija — La France.

Navedeni vozni red je podvržen slučajnim spremembam. Pišite po cenik za posamezne parnike in razrede.

POTNI LISTI. — Potnikom preskrbim potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

IZ STAREGA KRAJA:

je do sedaj prišlo v Ameriko več slovenskih naseljencev, za katere sem jaz izdelal potrebne stine in katerim sem jaz poslal karte. Ako želite tudi Vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite za tozadevna pojasnila.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na

Leo Zakrajšek
70--9th Ave., New York, N.Y.

SESTRE!

Ali ste zdrave, krasne, vesele kot vam je namenjen dar narave? Ako ne tedaj pišite po naša pojasnila. Katero vam pošljemo zastavlj, in zapečaten. JUVITO LABORATORY, Dorment Branch 112, Pittsburgh, Pa.

Zastave, bandera, regalije in zlate znake za društva ter člani K. S. K. J.

izdeluje
EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

Telefon: Canal 6027.

FRANK GRILL'S DAIRY
Prva slov. hrvatska mlekarina

1818 W. 22. St. Chicago, Ill.

Se priporoča našim gospodinjim. Mleko razvažam na dom.

Kila umori 7000 ljudi na leto.

Sedem tisoč oseb umrje na leto zaradi telesa, tako ne zdravilo namreč mrtvaški listi. Čemu? Ker so nesrečni sami sebe zamorili, ali so pa niso dosti ozirali na oteklino na obolenem delu telesa vsled strganja, ali hile. Kako je pa s Vami? Ali se tudi Vi zamorjate s tem, da nosite le kako obvezo, ali kaj drugega? Tako obvezna je samo za silo, podobna slabši opori pri veliki steni, da se ne porušiti. Tako obvezna ne more tako delovati, kakor kaka mehanska priprava. Če se preveč stisnete z obvezo, ustavlja to cirkulacijo krvi; tako obveza drgne tudi oslabele mišice, ki potrebujejo največ prehrane.

Veda in umetnost je pa iz naša način, ki vsemu temu odprnoma. Vankdo, ki nosi sedaj kako obvezo, ali pa zoper kilo naj bi enkrat ZASTAVJ poskusil takozvano PLAPAO metodo, ki je najboljša umetna, logična in uspešna pri domačemu zdravljenju hile. Ta način je še svetovno znan.

PLAPAO BLAZINICA, kadar se je težko k telesu pritiskati, se ne premakne v prostora, vsled tega tudi bolnika nič ne teži. Ta blazinica je mehka kot sneg, lahka pri nošnji in po ceni. Rabite je lahko med delom, ali počitkom. Nima nič jermenov, prives, ali trjav.

Učite se torej kako je mogoče ustavljati naravnim potom odprtno strganje (kile) da Vam isto ne bo vedno težilo. Pošljite svoje ime in naslov še danes na naslov: PLAPAO CO. Block 3267, St. Louis, Mo., da Vam pošljemo ZASTAVJ na postizanje Plapao in vsa potrebna navodila.

PATENTI

KNJIGA ZASTONJ

Pišite po Slovensko knjigo, katere vsebuje vse potrebne podatke o iznajdbah in patentih. Pišite nam še danes in jaz vam pošljem

KNJIGO ZASTONJ

Jaz imam 30 let skušnje kot advokat za patente in v mojih rokah vaše stvari, ki jih želite patentirati dobe najboljšo pozornost. Pišite še danes v slovenskem jeziku vašemu advokatu na:

A. M. WILSON,
Registered Patent Attorney,
315 Victor Bldg.,
Washington, D. C.

HIŠE NA PRODAJ.

Na prodaj imava hišo pol bloka od Douglas Parka, dva stanovanja vsak po 5 sob, basement za \$5200.

Moderno zunaj mesta 4 bloke od milijone kare, 5 sob hišo z električno, basement in centralna kurjava (hot water heat), pol akra zemlje za kokošerejo, cena \$3600.

Prodava z 6 sobami hišo na dveh lotah z sadnim drevjem, velik nov basement, cena \$5000.

Kdo največ obljubi, lahko kupi hišo z šestimi stanovanji, ki nosijo \$45 mesečno na 1321 W. 19th Street.

Proda se hiša spredaj iz opeke, odzadej iz lesa, dvo nadstropno, ki nosijo \$50 na mesec za \$5500.

M MLADIČ & J. VERDERBAR,
1324 W. 18th St. (blizu Blue Island Ave.) Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2076.

NEVARNE POLETNE BOLEZNI.

Piti več vode, vzivati več sadja in sveže zeljenave je večkrat vzrok, želodčne nerednosti, griže in drugih poletnih bolezni, katere ako se jih zanemari postanejo nevarne.

Močni život, čista kri in pravilno delujoči notranji telesni organi, vam daje moč braniti se proti boleznim. Da ojača vaš život in sistem, sčistite vašo kri in da si pridobite vaše dobro zdravje, morate vedno imeti pri rokah

JUVITO TABLETE

katere so sestavljene iz najboljših in čistih zdravilnih zelišč in priporočene po tisoče onih, ki jih uživajo.

Pošljite en dolar in 4 cente za vojni davek za en ali pa pet dolarjev in 24 centov za vojni davek za šest zavojev tega zdravila. Vaš denar vrnen ako ne boste zadovoljni.

Ako pa želite samo poskušati to naravno zdravilo predno si naročite večjo množino, tedaj nam pišite dovoljno štirindevno količino, kar vam pošljemo brezplačno.

Naslov je:

JUVITO LABORATORY,
South Hills Branch 6, Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možkih bolezni.

Zastruplje n je krvi zdravi z glasovitem 606, ki ga je izumel dr. meunierje po telesu ali v grlu, ispanje las, bolečine v kosteh, prdite in izstitali vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalise.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravlje, ne čakajte, temveč prdite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hydrosela ali vodno kilo ozdravim v 36. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri pučanju vode, ozdravim z gotovostjo.

Rumatizem, trganje, bolečine oteklino, srbečice, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da Vam ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure zjutraj do 8. zvečer; v petkih od 8. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od zjutraj do 2. popoldne.

SIFKARTE

za DUBROVNIK TRST, HAVRE in HAMBURG prodajemo po najpovoljnejnih cenah za najsigurneje brzoparnike. DOPREMAMO osebe iz starega kraja z malimi stroški in brez zavlačanja. POŠILJAMO denar v domovino, ter izdajemo čeke na dolarje, ali Krone na Prvo Hrv. Štedionico. ZAVARUJEMO hiše proti požaru, osebe na življenje in ponesrečbe. NAS ODVETNIŠKI in javni notarski oddelek prevzema tožbe, tirjatve, prevode, uknjižbe in vse v to stroko spadajoče posle tukaj in v domovini. PRODAJEMO hiše, lote ter farme pod ugodnimi pogoji. Za dobro postrežbo jamči.

John A. Lajevič & Co.
1137 West 18th Street.
Phone: Canal 4116 Chicago, Ill.

M. Squarcy,
poslovodja.

MATIJA SKENDER

JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ

5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Sprejema Tožbe, dela Pooblastila, Kupne pogodbe, Potne Liste (PASOSE); Izirja dolgovne tukaj in v starem kraju. Izviruje VSA v Notarsko stroko spadajoča dela v polnih 10 let na istem mestu.

THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.

GLAVNICA \$50,000.00.
PREBITEK \$50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Plaćujemo po 4% obresti pri hranilnih vlogah. Posebno pozornost dajemo Inozemskemu oddelku.

Bodite previdni z denarjem!

Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti vsled večje množine denarjev med ljudstvom delajo spekulante velike dobičke z onimi, ki jim grelo na limnico.

Naš dopisni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilne uloge

po 3%

ki jih pripisemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članič federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni meletarji nastavlajo sedaj kromnan visoke cene, ker se hočejo okoristiti s nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino!

Ako imate doma Liberty Bonds, izpostavljenе nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam jih bomo shranili brezplačno.

Pačopje, kjer so naši uradi, je naša lastnina. Odprto vsak dan izven sedel in praznikov od 9. dop. do 3. pop.

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000.00 Prebitek \$360,000.00

Najceneje in najhitreje

pošiljanje denarja v stari kraj, se obavlja potom čeka (draft).

Vse kar je potrebno je to:

Mi vam pošljemo ček in vi ga sami pošljete naslovljencu, in on pa kadar ta ček dobi, gre enostavno do najbližnje hranilnice, banke in tam dobi denar za ček.

Čeke izdajamo na vse večje banke v Jugoslaviji. Pošiljamo denar tudi potom pošte in brzojavno. Naša cena je vedno najnižja.

Pošiljamo denar tudi v domovino za uloge v hranilnice za vse hranilnice v Jugoslaviji, ter dobi mo za vas uložno knjižnico v kratkem času.

Prodajamo parobrodne listke za vse proge. Našim potnikom preskrbimo vse potne listine brezplačno. Vam preskrbimo sorodnike iz starega kraja v Ameriko, ter opravljamo vse notarske posle kot: uradne spise, pooblastila, pogodbe, i t. d.

Pridite osebn ali pa nam pišite za pojasnila.

NEMETH STATE BANK

10 E. 22nd St. John Nemeth, preds. New York, N.Y.